

asoscongress

ALANYA

ULUSLARARASI SAĞLIK VE SPOR
BİLİMLERİ SEMPOZYUMU

International Symposium on Health and Sports Sciences

**18-19-20 APRIL
2019**

**SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI
CONFERENCE ABSTRACTS**

www.asoscongress.com

VI. ULUSLARARASI SAĞLIK VE SPOR BİLİMLERİ SEMPOZYUMU ÖZET KİTAPÇIĞI

ISBN: 978-605-7602-34-3

Yayın Editörü

Prof. Dr. Ali Emre Erol

Kapak Tasarımı

Bülent Polat

Erişime Açıldığı Tarih

17.04.2019

Asos Yayınevi

1.baskı

Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ

Telefon: 0532 643 75 23

Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

Instagram: <https://www.instagram.com/asosyayinevi/>

Facebook: <https://www.facebook.com/asosyayinevi/>

Twitter: <https://twitter.com/Asosyayinevi>

Özet kitapçığında yayınlanan tüm bildiriler Sobiad tarafından indekslenmiş, İntihal.net tarafından benzerlik denetiminden geçirilmiştir.

Sempozyum Onursal Başkanı

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Ahmet Pınarbaşı

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Ali Emre Erol

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Sabahattin Devecioğlu

Doç. Dr. Ahmet Bulgurcuoğlu

Doç. Dr. Işık Bayraktar

Doç. Dr. Ersan Kara

Doç. Dr. Vedat Ayan

Dr. Öğr. Üyesi Çağlar Türkoğlu

Dr. Öğr. Üyesi Nuray Satılmış

Dr. Öğr. Üyesi Özgür Nalbant

Dr. Öğr. Üyesi Sibel Nalbant

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Karademir

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ali Emre Erol

Prof. Dr. Belkacem Boumahdi

Prof. Dr. Candalene J. McCombs

Prof. Dr. Cemile Hesenzade

Prof. Dr. Choi Han – Woo

Prof. Dr. Daoud Djefafra

Prof. Dr. Elena Oganova

Prof. Dr. Erica H. Gilson

Prof. Dr. Gwendolyn Alexander

Prof. Dr. Hocine Boukara

Prof. Dr. Kathleen Malu

Prof. Dr. Khalil Awda

Prof. Dr. Kim Hyo Joung

Prof. Dr. Liptai Kalman
Prof. Dr. Lubov Kopanitsya
Prof. Dr. Mohammed Hardan Ali
Prof. Dr. Moheddin Bananeh
Prof. Dr. Nabeel Madallah Hamad Al-Obaidi
Prof. Dr. Sabahattin Devociođlu
Prof. Dr. Sevil Mehdiyeva
Doç. Dr. Ahmet Bulgurcuoğlu
Doç. Dr. Ahmet Talimciler
Doç. Dr. Elmira Memmedova Kekeç
Doç. Dr. Ersan Kara
Doç. Dr. Gulnara Kanbarova
Doç. Dr. Işık Bayraktar
Doç. Dr. Nazile Abdullazade
Doç. Dr. Tarana Khalilova Ahmed Gizi
Doç. Dr. Turan Akkoyun
Doç. Dr. Vedat Ayan
Dr. Öğr. Üyesi Çağlar Türkoğlu
Dr. Öğretim Üyesi Kürşat Yusuf Aytaç
Dr. Öğr. Üyesi Nuray Satılmış
Dr. Öğr. Üyesi Özgür Nalbant
Dr. Öğr. Üyesi Sibel Nalbant
Dr. Öğretim Üyesi Semra Kıranlı Güngör
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Karademir

İÇİNDEKİLER

18-25 Yaş Aralığındaki Öğrencilerde Fiziksel Aktivite Düzeyleri ile Kas İskelet Sorunları Arasındaki İlişki	3
Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetlerinin İller Bazında Teknik Verimlilik Analizi	5
Ağrılı Varikoselin Tedavisinde Eski Toprağın (Palomo Prosedürü) Etkinliği	7
Aktif Spor Yapan Amatör Sporcuların Spor Ortamında Feir Play(Sportmen) Davranışlarının İncelenmesi	8
Alanya Sağlık Turizminde Geriatri.....	10
Alanya Sağlık Turizminde Palyatif Bakımın Yeri	12
Beden Eğitimi Öğretmenlerinde Umut, Stres ve Çalışma Tutkunluğu Arasındaki İlişki.....	14
Bipolar Bozukluğa Sahip Hastaların Yakınlarına Verilen İlaç Eğitiminin Hastaların İlaç Uyumu Üzerindeki Etkinliği.....	16
Bolu Yöresi Palyatif Bakım Uygulamalarının Klinik Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	18
Çocuk Çağı Hematoloji ve Onkoloji Kliniklerinde Yatan Hasta Ailelerinin Ruhsal Durumlarının Değerlendirilmesi	20
D Vitamini ile Nötrofil-Lenfosit Oranı, Trombosit- Lenfosit Oranı ve Ortalama Trombosit Hacmi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi.....	22
Elit Sprinterlerin Bir Yarışma Periyodunun Değerlendirilmesi: 400 Metre Branş Örneği	24
Güreşçilerde Sigara Kullanmanın Bazı Kan Parametreleri ve Solunum Fonksiyonlarına Etkisinin İncelenmesi Özet.....	27
Histerektomi: Kadınlığın Kaybı ve Yas.....	30
Kültürel Uyum Sürecinde Göç Olgusunun Psikolojik Yansımaları ve Hemşirelik/tedavi Boyutu.....	32
Mikotoksinlerin Gıda Güvenliği ve Halk Sağlığı Üzerindeki Önemi	34
Okul Spor Yarışmalarına Aktif Olarak Katılan ve Katılmayan 10-14 Yaş Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal ve Bireysel Sorumluluk Duygularının İncelenmesi	36
Perkutan Nefrolitotomi Sonuçlarımız; Tek Cerrah Deneyimi	38
Sağlık İşletmeleri İntörn Uygulamalarında Mesleki Güvenlik	39
Seçmeli Beden Eğitimi ve Spor Dersi Alan Öğrencilerin Risk Alma Davranışlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	40
Spor Bilimlerinde Okuyan Öğrencilerin İletişim Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	41
Spor Genetiğinde Mitokondriyal Dna	43

Spor Lisesi Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi ..45	
Spor Sakatlanmalarında Beslenme Desteği 47	
Spora Yönelim Üzerine Bir Araştırma (Adyü Örneği) 49	
Sporcu Öğrencilerin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Ölçülmesi 50	
Thymbra Spicata L. Bitkisinin Antioksidan İçeriğinin Belirlenmesi.....51	
Tikagrelorun Kardiyomiyositlerde Oksidatif Stres Parametreleri, Apoptoz ve Hücre Canlılığı Parametreleri Üzerine Etkileri 52	
Toplum Sağlığını Etkileyen Besin Kaynaklı Kirlilikler 54	
Transobturator Askı Ameliyatı Sonrası Tekrarlayan Stres Üriner İnkontinans İçin Sekonder Cerrahi Yaklaşım 56	
Türkiye’de Yamaç Paraşütü Sporunun Tarihsel Gelişimi.....58	
Türkiye’de Yaşlı Bireylerde Düşme 59	
Yoğun Bakımda Yatan Hastalara Bakım Veren Hemşirelerin Ruhsal Durumları: İnceleme 61	
Üriner Sistem Kaynaklı Escherichia Coli Suşlarının Antibiyotik Dirençlilikleri ve Genişlemiş Spektrumlu Beta Laktamaz Üretimlerinin Araştırılması 63	

18-25 Yaş Aralığındaki Öğrencilerde Fiziksel Aktivite Düzeyleri ile Kas İskelet Sorunları Arasındaki İlişki

Öğr.Gör. Ayşegül Atlı

Öz

Amaç: Bu araştırmada, 18-25 yaş aralığındaki öğrencilerde fiziksel aktivite düzeyleri ile kas iskelet sorunları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Katılımcıların yaş ve cinsiyet bilgileri kaydedildi. Fiziksel aktivite düzeyi, Uluslararası Fiziksel Aktivite Değerlendirme Anketi kısa formu kullanılarak belirlendi. Genişletilmiş Nordic Kas İskelet Anketi ile kas iskelet sorunları değerlendirildi. **Sonuçlar:** Çalışmaya 49 (%80,3) kadın 12 (%19,7) erkek olmak üzere, yaş ortalaması $19,54 \pm 1,60$ yıl olan 61 önlisans düzeyinde olan genç birey katıldı. Haftalık fiziksel aktivite ortalaması $2170,20 \pm 2440,35$ MET-dk/hafta idi. Genç bireylerin % 31,1 inin aktif olmadığı, % 44,3 ünün fiziksel aktivite düzeyinin düşük olduğu, %24,6 fiziksel aktive düzeyinin sağlığını korumak için yeterli düzeyde olduğu saptanmıştır. Kas iskelet sorunları yaşayan bireylerin boyun (% 27,9) omuz (%18) sırt %21,3, bel %29,5 kalça ve el%4,9 ayak ve dirsek %1,6 diz %6,6 olarak bulunmuştur. Yapılan fiziksel aktivite düzeyi ile kas iskelet sorunları arasında ilişki bulunmamıştır. **Tartışma:** Sonuçlarımız kas iskelet sistemi ağrılarının en sık omurgada (bel, sırt, boyun) görüldüğünü göstermiştir. Omuz ağrıları da omurgayı takip etmektedir. Fiziksel aktivite düzeyine göre kas iskelet sistemi rahatsızlıklarının varlığı karşılaştırıldığında, aralarında ilişki bulunamamıştır. Bu konuda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Kas İskelet Sorunları, genç Yetişkin, Öğrenci

The Relationship Between Physical Activity Levels and Musculoskeletal Problems in Students Aged 18-25

Abstract

Objective: The aim of this study was to investigate the relationship between physical

activity levels and musculoskeletal problems in 18-25 age group. Material and Method: Age and gender information of the participants were recorded. The level of physical activity was determined by using the short form of the International Physical Activity Assessment Questionnaire. Musculoskeletal problems were evaluated with the extended Nordic Musculoskeletal Questionnaire. Results: A total of 61 (80.3%) female patients (12 male, 19.7% female) with a mean age of 19.54 ± 1.60 years were enrolled in the study. The mean weekly physical activity was $2170,20 \pm 2440,35$ MET-min / week. It was determined that 31.1% of the young individuals were not active, 44.3% of them had low physical activity level and 24.6% of the physical activity level was sufficient to maintain their health. The neck (27.9%) of the individuals with musculoskeletal problems were shoulder (18%), 21.3%, low back 29.5% hand 4.9%, and elbow 1.6%, respectively. No relationship was found between physical activity level and musculoskeletal problems. Discussion: Our results showed that musculoskeletal pain was most frequently seen in the spine (low back, back, neck). Shoulder pains also follow the spine. When the presence of musculoskeletal disorders were compared according to physical activity level, no relation was found between them. More work is needed on this subject

Keywords: Physical Activity, Musculoskeletal Problems, Young Adult, Student

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetlerinin İller Bazında Teknik Verimlilik Analizi

Oğuzhan Yüksel - Doç.Dr. Vahit Yiğit

Öz

Bu araştırmanın amacı, Sağlık Bakanlığına bağlı ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan birimlerin teknik verimliliğini iller bazında analiz etmektir. Araştırma ile verimli olan ve verimli olmayan iller tespit edilmiş, verimli olmayan iller için potansiyel iyileştirme önerilerinde bulunulmuştur. Araştırmada Veri Zarflama Analizi (VZA) yöntemi kullanılmıştır. VZA analizinde CCR ve BCC modeline göre, ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan birimler iller bazında değerlendirilmiştir. VZA yönteminde değişkenler üç girdiden (birim sayısı, hekim sayısı, ünit sayısı) ve beş çıktıdan (hasta sayısı, poliklinik sayısı, diş çekimi sayısı, konservatif tedavi sayısı, endodontik tedavi sayısı) oluşmaktadır. Yapılan analiz sonucunda araştırma kapsamındaki illerin yaklaşık % 82.7'sinin (CCR) verimsiz olduğu tespit edilmiştir. İllerde ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan birimlerin verimlilik ortalaması % 84.4 (CCR), % 88.0 (BCC) ve ölçek verimliliği ise % 95.5 olarak bulunmuştur. Sonuç olarak; iller ölçeğinde Sağlık Bakanlığı bünyesinde yer alan ağız ve diş sağlığı birimlerinin, kamu kaynaklarını etkin ve verimli kullanması için girdilerini rasyonel yöntemlerle tahsis etmeleri gerektiği görülmüştür. Etkin çalışmayan hastanelerin, daha verimli olarak çalışabilmeleri, girdilerini azaltmaları veya çıktılarda potansiyel iyileştirmeler sağlamaları ile mümkün olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ağız ve Diş Sağlığı, Teknik Verimlilik, Performans, Veri Zarflama Analizi (Vza)

Technical and Efficiency Analysis of Oral and Dental Health Services Among Cities

Abstract

The purpose of this study is to analyze the technical efficiency of the hospitals belonging to Ministry of Health and providing oral and dental health services among

cities. Results helped us identify efficient and not efficient cities and potential improvement suggestions are made for the inefficient cities. Data Envelopment Analysis (DEA) method was used in the study. In different cities hospitals offering dental and oral health services were assessed according to CCR and BCC model of DEA analysis. In DEA method, variables consisted of three inputs (number of hospitals, number of dentists, number of dental chair units) and five outputs (number of patients, number of polyclinics, number of tooth extractions, number of conservative treatments, number of endodontic treatments). Results showed that 82.7% of the cities (CCR) were inefficient. The average efficiency of the units that provide oral and dental health services in cities was 84.4% (CCR), 88.0% (BCC) and 95.5% (scale efficiency), respectively. Results suggested that the oral and dental health hospitals belonging to the Ministry of Health should allocate their inputs with rational methods in order to use public resources effectively and efficiently. In order to work more efficiently, inefficient hospitals should decrease their inputs and make potential improvements in their outputs.

Keywords: Oral and Dental Health, Technical Efficiency, Performance, Data Envelopment Analysis (Dea)

Ağrılı Varikoselin Tedavisinde Eski Toprağın (Palomo Prosedürü) Etkinliği

Dr. Öğretim Üyesi Ali Akkoç

Öz

Varikosel, testiküler venöz pleksusun anormal dilatasyonu olarak tanımlanır. İnfertilite olgularının en sık nedeni olarak kabul edilir ve infertilite vakalarının % 30-40'ından varikoselin sorumlu olduğu bildirilmiştir. Varikoseli olan erkeklerde, skrotal ağrı insidansı % 10 olarak tahmin edilmektedir. Varikosele bağlı skrotal ağrının tedavisi için konservatif tedavi ilk seçenek olmalıdır. Konservatif tedaviye dirençli vakalarda cerrahi düşünülmelidir. Subinguinal varikoselektomi tekniği, varikosel hastalarında önerilen güncel yaklaşımdır. Palomo tekniği ise (retroperitoneal yüksek ligasyon) son zamanlarda nadiren tercih edilmektedir. Üroloji eğitimi alan çoğu asistan, eğitimleri sırasında Palomo yöntemini görmemektedirler. Bu çalışmada, eski toprak olarak niteleyebileceğimiz Palomo tekniğinin kronik skrotal ağrı tedavisindeki etkinliğini araştırdık. Prospektif olarak dizayn edilen bu çalışmaya ağrılı varikosel nedeni ile Palomo prosedürü (n = 45) uygulanan toplam 45 hasta dahil edildi. Tüm hastalarda varikosel tanısı fizik muayene ve skrotal renkli doppler ultrasonografi ile kondu. Tüm hastalara dört hafta boyunca ağrı nedeniyle konservatif tedavi uygulandı. Hastaların yaşları, varikosel dereceleri, preoperatif ve postoperatif 6. aydaki ağrı skorları, ameliyat süresi, komplikasyonlar ve nöksler kaydedildi. Cerrahi sonrası ağrı için tam başarı oranı %80, kısmi başarı oranı %11 olarak bulundu. (Tablo 1). Subinguinal varikoselektomi, varikosel tedavisi için güncel yaklaşım olmakla beraber, Palomo tekniğide özellikle ağrılı varikosel tedavisi için akılda tutulmalı ve üroloji eğitimi alan asistanlarına öğretilmelidir. TABLO 1. Hastaların demografik ve klinik özellikleri Hasta sayısı 45 Yaş 21.53±2.528 Grade 1 Varikosel 9 Grade 2 Varikosel 18 Grade 3 Varikosel 18 Preoperative VAS skoru 5.04±0.928 Postoperative VAS skoru 0.62±1.466 Operasyon süresi (dakika) 28.56±5.802 Hidrosel 2 Nüks 1 Arter yaralanması 0

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Skrotal, Palomo, Varikosel

Aktif Spor Yapan Amatör Sporcuların Spor Ortamında Fair Play(Sportmen) Davranışlarının İncelenmesi

Prof.Dr. Kadir Pepe - Arif Kara - Rabia Özkurt - Dr. Öğretim Üyesi Osman Dalaman

Öz

Araştırma aktif spor yapan amatör sporcuların spor ortamında fair play (sportmen) davranışlarının incelenmesi amacıyla yapılmaktadır. Araştırmanın evreni Isparta il gençlik ve spor il müdürlüğünde lisanslı olarak amatör sporla ilgilenen sporculardan, örneklem gurubu ise bu sporculardan gönüllülük esasına göre tesadüfi örnekleme seçilmiş 700 sporcudan oluşmaktadır. Bu sporcular cinsiyet açısından 247 kadın, 453 erkek, spor dalları açısından ise, 417 takım,283 bireysel sporcudur. Araştırmada veriler teorik kısım yazılı kaynaklardan, çalışma alanındaki veriler ise anket yöntemiyle elde edilmiştir. Anket olarak Koç, (2013) tarafından geliştirilmiş olan “Beden eğitimi dersi sportmenlik davranışı ölçeği, kullanılmıştır. Ölçek geliştirme sürecinde ölçeğin Alpha güvenirlik katsayısı 0.85 olarak hesaplanmıştır. Anketler katılımcılarla birebir görüşülerek konu hakkında bilgi verildikten sonra doldurtulmuştur. Elde edilen veriler istatistik işlem için bilgisayar ortamına aktarılmış ve uygun istatistik programda değerlendirilmiştir. İstatistik işlem olarak Frekans (%),Chi-Square (X²), Independent Samples T Test işlemleri yapılmıştır. Değişkenler arası farklılıkların tespitinde 0,05 güven aralığı olarak kabul edilmiştir. Elde edilen verilere göre; katılımcıların spor yarışmalarında çoğunlukla Fair play (Sportmen) davranış içerisinde yarıştıkları, değişkenler arasında yapılan karşılaştırmalı istatistiksel analizde, kadınların erkelere göre, bireysel spor yapanların, takım sporcularına göre daha (Fair Play) sportmen davrandıkları görülmektedir. Yani 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır(p<0,05). Sonuç olarak; aktif spor yapan amatör sporcuların çoğunlukla yarışmalarında Fair Play(sportmen) kurallara göre yarıştıklarını, değişkenlerden kadınların erkelere göre, bireysel spor yapanların, takım sporcularına göre daha Fair Play sportmen davrandıklarını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Aktif Spor, Amatör Spor, Fair Play, Sportmenlik

A Study On the Determination of Fair Play Behaviors of Amateur Athletes Who Engage in Active Sports

Abstract

The study is carried out to investigate the fair-play behaviors of the amateur athletes engaged in active sports. The population of the research is composed of athletes who are selected from the sportsmen interested in amateur sports and licensed in Isparta Province Youth and Sports Provincial Directorate, while the sample group is composed of 700 students selected randomly from these athletes by voluntary sampling. This figure covers 247 women and 453 men, and 417 students are engaged in team sports, while 283 are engaged in individual sports. The data in the study are obtained from written sources and the data in the study scope are obtained by survey method. Developed by Koç, (2013) Physical Education Classes Sportsmanlike Behaviors Scale is used. In the scale development process, the Alpha reliability coefficient of the scale is calculated as 0.85. The questionnaires are filled out after one-to-one interviews with the participants. The data are transferred to computer environment for statistical processing and evaluated in appropriate statistical program. Frequency (%), Chi-Square (χ^2), Independent Samples T test are performed as statistical procedures. 0.05 confidence interval is taken in the determination of the differences between the variables. According to the data obtained; the study reveals that the athletes observe fair-play while they compete. Comparative statistical analysis of the variables shows that female athletes observe fair-play more than men do, while those who are engaged in individual sports observe fair-play more than those who are engaged in team sports ($p < 0,05$). As a result; we can say that amateur athletes engaged in active sports often observe Fair Play rules; female athletes observe fair-play more than men do, while those who are engaged in individual sports observe fair-play more than those who are engaged in team sports.

Keywords: Keyword: Active Sports, Amateur Sports, Fair Play

Alanya Sağlık Turizminde Geriatri

Üzeyir Yıldız - Dr. Uzm.dr.Bariş Balasar

Öz

Bu çalışmanın amacı; Alanya ilçesini yaşlılık dönemindeki sağlık sorunları ve bu sorunların tedavileriyle ilgili olarak ziyaret eden yaşlıların bakımları ile ilgilenen otel çalışanlarının görüşlerinin araştırılmasıdır. Bu konunun seçilmesinde bazı temel faktörler etkili olmuştur. Bunlardan birincisi Alanya ilçesinin sahip olduğu sağlık turizmi potansiyelidir. Bu potansiyel sayesinde yaşlıların hücre, doku, organ ve sistemlerinde zamanın ilerlemesi nedeniyle ortaya çıkan, geriye dönüşü olmayan yapısal ve işlevsel değişiklikler engellenmeye ya da yavaşlatılmaya çalışılmaktadır. Araştırmaya konu olan otelde, genelde geriatri uygulama türleri ve yaşlıların beklenti şekilleri orta seviyededir. Geriatri uygulama türleri ile yaşlıların beklenti seviyeleri paralellik ortaya koymaktadır. Otel işletmesi çalışanları geriatri uygulama türleri ve yaşlıların beklentilerinin karşılanmasını önemli görmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Sağlık Turizmi, Geriatri, Yaşlı

Geriatric in Alanya Health Tourism

Abstract

The aim of this study is to investigate the views of the employees of Alanya who are interested in the care of elderly people who visit Alanya district in terms of health problems in the old age and treatment of these problems. Some key factors have been effective in selecting this topic. The first one is the potential of health tourism in Alanya. With this potential, we try to prevent or slow down the irreversible structural and functional changes caused by the progression of time in the cells, tissues, organs and systems of the elderly. The type of geriatric practice and the expectation of the elderly are generally at the intermediate level. The types of geriatric practice reveal parallels with the expectation levels of the elderly. The hotel management staff

consider the types of geriatric practices and the fulfillment of the expectations of the elderly.

Keywords: Health, Health Tourism, Geriatrics, Elderly

Alanya Sağlık Turizminde Palyatif Bakımın Yeri

Üzeyir Yıldız - Dr. Barış Balasar

Öz

Günümüzde hayatı tehdit eden hastalıklardan ortaya çıkan sorunlar ile karşı karşıya kalan hastaların ve hasta yakınlarının hayat kalitelerini, özellikle ağrı olmak üzere bütün bedensel ve ruhsal sorunların erkenden belirlenerek ve etkili değerlendirme yapılarak engellenmesi ya da ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada Alanya ilçesini palyatif bakım için ziyaret eden bireylerin genel profillerini belirlemek ve palyatif bakım hizmetinin sunumu yapan 181 otel çalışanının bakış açılarını detaylandırmak amacıyla nitel araştırmaya yöntemiyle yapılmıştır. Sağlık turizminde palyatif bakımın yeri teorik olarak açıklanmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular palyatif bakım turistlerinin genel olarak orta yaş ve üzeri, yüksek eğitim mezunu ve yüksek gelir grubuna ait hastalar olduklarını göstermiştir. Elde edilen bulgular konu ile ilgili uluslararası literatürde yapılmış önceki araştırmaları destekler niteliktedir. Sonuçta, Alanya ilçesinde palyatif bakımın sağlık turizmine etki yaptığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Sağlık Turizmi, palyatif Bakım

Geriatric in Alanya Health Tourism

Abstract

Today, it is aimed to prevent or eliminate the quality of life of the patients and their relatives who are faced with the problems that arise from life-threatening diseases, and to prevent or eliminate all physical and mental problems, especially pain. The aim of this study was to determine the general profiles of individuals who visited Alanya district for palliative care and to investigate the point of view of the hotel staff presenting palliative care services. The place of palliative care in health tourism is explained theoretically. Results of the study showed that palliative care tourists were generally middle-aged and over, high-educated and high-income patients. The

findings of the study support the previous studies in the international literature. In conclusion, palliative care in Alanya has an effect on health tourism.

Keywords: Tourism, Health Tourism, Palliative Care

Beden Eğitimi Öğretmenlerinde Umut, Stres ve Çalışma Tutkunluğu Arasındaki İlişki

Dr. Öğretim Üyesi Serdar Sucan

Öz

Giriş: Çalışmaya tutkunluk, iş ile ilgili pozitif ve tatmin edici psikolojik bir durumdur. Öğretmenler, stres düzeylerini kontrol ettiklerinde daha verimli çalışırlar. Psikolojik dayanıklılığı arttırmada önemli bir rol oynayan umutlu düşünce sayesinde kişiler karşılaştığı güç durumlardan korunurlar. Amaç: Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi öğretmenlerin umut düzeyi, algılanan stres düzeyleri ile çalışmaya tutkunlukları arasında nasıl bir ilişki olduğunu belirlemektir. Metod: Araştırma evrenini, Kayseri İlinde 2018-2019 öğretim yılında görev yapmakta olan, farklı okullardan beden eğitimi branşındaki 165 (73 Kadın, 92 Erkek) öğretmen oluşturdu. Katılımcılara Yetişkin Umut Ölçeği (AHS), Algılanan Stres Ölçeği (PSS-10) ve Tutkunluk Ölçeği (PWS) kullanılmıştır. Bulgular: Çalışmada elde edilen verilerin analizi sonucunda, Yetişkin Umut Ölçeğine ait puan ortalaması 15.38 ± 2.47 , Algılanan Stres Ölçeğine ait puan ortalaması 3.36 ± 1.34 ve Tutkunluk Ölçeğine ait puan ortalaması 3.64 ± 1.68 bulunmuştur. Sonuç: Korelasyon analizi sonucunda, beden eğitimi öğretmenlerin umut düzeyi puanları ile algılanan stres puanları arasında; umut düzeyi puanları ile çalışmaya tutkunluk genel puanları arasında; algılanan stres puanları ile çalışmaya tutkunluk genel puanları arasında; anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($p < 0.01$).

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Öğretmen, Algılanan Stres, Umut, Çalışmaya Tutkunluk.

The Relationship Between Hope, Stress and Work Engagement of Physical Education Teachers

Abstract

Introduction: Work engagement is a positive and satisfying psychological situation.

Teachers work more efficiently when they control stress levels. The hopeful thinking that plays an important role in increasing the psychological resilience, therefore, protects people from the difficult situations they face. Purpose: The purpose of this research; The aim of this course is to determine the relationship between level of hope, perceived stress levels and work engagement of physical education teachers. Method: The research population consisted of 165 (73 female, 92 male) teachers in physical education branch from different schools in the city of Kayseri. Participants were administered the Adult Hope Scale (AHS), Perceived Stress Scale (PSS-10) and Passion for Work Scale (PWS). Results: As a result of the analysis of the data obtained in the study, the mean score of the Adult Hope Scale is 15.38 ± 2.47 , the average of the Perceived Stress Scale was 3.36 ± 1.34 and the mean score for Passion for Work Scale was found to be 3.64 ± 1.68 . Conclusion: As a result of the correlation analysis, there was a significant relationship between level of hope scores and perceived stress scores; between level of hope scores and work engagement scores; between perceived stress scores and work engagement scores of the physical education teachers ($p < 0.01$).

Keywords: Physical Education, Teacher, Hope, Stress, Work Engagement

Bipolar Bozukluğa Sahip Hastaların Yakınlarına Verilen İlaç Eğitiminin Hastaların İlaç Uyumu Üzerindeki Etkinliği

Adviye Büşra İnem - Dr. Birgül Özkan

Öz

ÖZET Bipolar bozukluk yüksek mortalite ve morbititeye neden olan , kronik seyirli bir hastalıktır. Bipolar bozukluk yaşam kalitesini, mesleki ve sosyal hayatı olumsuz yönde etkilemektedir. Bipolar bozuklukta en önemli ve primer tedavi ilaç tedavisidir. Düzenli ilaç kullanımı ile hastalığın semptomlarında azalma, hastaneye yatışta azalma doğrudan ilişkilidir. Psikiyatrik hastalıklarda aile destek sistemlerinin güçlü oluşu hastalığın seyrini olumlu yönde etkilemektedir. Yapılan litaretür araştırmalarında psikiyatrik bozukluğa sahip bireylerin ailelerine verilen ilaç eğitimlerinin aile odaklı terapiler ve aileye verilen psikoeğitimler ile verildiği bulunmuştur. Gerek aile odaklı terapiler gerekse aileye verilen psikoeğitimin içeriğine bakıldığında hasta yakınlarına, hastalık ve kullanılan ilaçlara ilişkin bilgiler verilmiştir. Ülkemizde bipolar hastalığa sahip bireylere yönelik eğitim içerikli çalışmalar bulunmamaktadır. Hemşireliğin eğitici rolü kullanılarak hasta yakınlarına verilen eğitimler ile aile üyelerinin hastalık hakkında bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Böylelikle hastaların tedavi sürecinde hasta yakınlarının hasta ile ilgili olumsuz düşünce ve tavırları giderilmelidir. Bu derleme bipolar bozukluğa sahip hastaların ailelerine verilen ilaç eğitiminin hastalar üzerindeki ilaç uyumlarına etkisini araştırmak için yapılmıştır

Anahtar Kelimeler: Bipolar Bozukluk, Aile Eğitimi, İlaç Uyumu

The Effect of Drug Training Given to the Family of Patients With Bipolar Disorder On the Patient's Drug Compliance

Abstract

Bipolar disorder is a chronic disease with high mortality and morbidity. Bipolar disorder affects the quality of life, work, and social life negatively. The most

important and primary treatment for bipolar disorder is drug therapy. Regular drug use is in direct proportion to decrease in the symptoms of the disorder and decrease in admission to hospital. Patient's compliance to treatment and social support play an important role in the progress of the disorder. The strength of family support systems for psychiatric patients helps with the progress made with the disorder. It is possible to give information about the family-oriented disease through trainings given to the close patients of nursing education. This study was held to research the effect of drug training given to the relatives of patients with bipolar disorder on the patient's drug compliance

Keywords: Key Words: Bipolar Disorder, Family Education, Drug Compliance

Bolu Yöresi Palyatif Bakım Uygulamalarının Klinik Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Muhammed Emin Demirkol

Öz

GİRİŞ; Palyatif bakım, tedavisi mümkün olmayan, tam olarak iyileşemeyen hastalıklar sonucunda, yaşam sonunda desteğe ve bakıma ihtiyaç duyan hastalara ve yakınlarına destek ve bakım veren multidisipliner bir tıp alanı olarak tanımlanmaktadır. Palyatif bakım hizmeti hastaların yaşamlarının son günlerini huzur içerisinde geçirmelerini sağladığı gibi, hayat kalitesinde ve yaşam beklentisinde ciddi artma sağlamaktadır. Aile bireylerinin hasta bakımındaki yüklerini hafifleterek hasta ve yakınlarının memnuniyetini artırır. Palyatif bakım hizmetleri ile ölümün doğal bir süreç olarak kabulü, hastanın kararlarına ve seçimlerine saygı duyma, yas sürecinde aileye destek sağlanır. Bu hastalarda palyatif bakımın etkinliğini etkileyen değişik faktörler bulunmaktadır. Hastanın klinik tanısı, beslenme durumu ve malnütrisyon, yatış süresi, enfeksiyonlar bunlardan birçoğunu oluşturur. Diğer yandan hastaların genel durumunda düzelmeye bağlı eve taburculuğu yapılabilirken, farklı etkenlere bağlı ölümler de olabilmektedir. Biz çalışmamızda, Bolu yöresine ait palyatif bakım uygulamalarının etkinliğini ve klinik sonuçlarını değerlendirmeyi amaçladık. **METOD:** Bolu İzzet Baysal Devlet Hastanesi, Palyatif Bakım Ünitesinde 2018 yılında takip edilmiş hastaların demografik ve klinik özellikleri, klinik sonuçları ve bunlara etki eden faktörler retrospektif olarak hastane arşivlerinden temin edilmiştir. Veriler istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. **SONUÇLAR:** Çalışmaya 2018 yılında yatırılarak takip edilmiş 250 hasta (115 erkek, 135 kadın) dahil edilmiştir. Bu hastalara ait toplamda 872 yatış (334 erkek, 538 kadın) değerlendirilmiştir. Yaş ortalamaları erkeklerde 73,7, kadınlarda 74,0 idi. Yatışlarda en sık primer tanı beslenme eksikliği idi (%47,2). Malignite %2,5, nörodejeneratif hastalıklar (Alzheimer, Parkinson vb) %3,5, serebrovasküler olaylar %11,6, pönomoni %8,2, KOAH %4, üriner enfeksiyon %6,1 idi. Palyatif bakım ünitesinde yatışların %23'ü ölümle, %59'u taburculukla sonuçlanırken, % 18'i ise farklı servise ve merkeze nakil yapılmıştır. Ölüm olanların albümin ortalaması, olmayanlara göre daha düşüktü. **TARTIŞMA:** Palyatif bakım hastaları, ağırlıklı olarak kronik progresif hastalıklardan oluşmakla birlikte, malign hasta oranı kendi kohortumuzda düşük orandaydı. Beslenme bozukluğu primer

tanıdan bağımsız palyatif bakıma yatışın en sık endikasyonunu oluşturmaktadır. Nutrisyonel durumu en iyi gösteren albümin mortaliteye öngörmede etkili bir parametredir.

Anahtar Kelimeler: Palyatif Bakım, Bakım ve Tedavi, Endikasyon

Çocuk Çağı Hematoloji ve Onkoloji Kliniklerinde Yatan Hasta Ailelerinin Ruhsal Durumlarının Değerlendirilmesi

Turgay Eker - Dr. Öğretim Üyesi Birgül Özkan

Öz

Çalışmada hematoloji ve onkoloji kliniğinde yatan hasta çocukların ailelerinin ruhsal durumlarının ve hastalığın tanısı aldıktan sonra karşılaştıkları zorluklar gözlemlenmektedir. Hasta ailelerinin karşılaştıkları zorluklar genel olarak ,sosyal ve ekonomik açısından hemde ruhsal durumları; stres, kaygı ve umutsuzluklara karşı karşılaştıkları durumlardır. Çalışmada hastalıkların genel olarak nasıl bir hastalık olduğu tedavi yöntemleri ülkemizde ve dünya da bu hastalıkların görülme sıklıkları değerlendirildi. Aileler bu hastalıkların tedavi sürecinde ekonomik sosyal yönden karşılaştıkları zorluklar ailelerin küçük yaştaki bu hastalıklar sonucu kabul edinebilirliğin çok zor olması ruhsal açısından çökünlük yaşamalarına sebep olmuştur. Hastalıkların bakımının fiziksel ve psikolojik olarak çok zor olmaları ailelerin ruhsal yönden fazlasıyla çökünlüklerine neden olmuştur. Bu çalışmayla hasta ailelerine verilecek eğitimle kendilerini daha iyi hissetmelerini streslerinin kaygılarının umutsuzlukların daha azaltılması sağlamaktır. Çocukluk çağı hastalarından en önemli hastalıklarından olan hematoloji ve onkoloji hastalığının son zamanlar ülkemizde ve dünya da çok hızlı bir şekilde yaygınlaşmış olması ve hastalığının çok küçük yaşlarda ortaya çıkması ve ailelerinin bu kadar erken yaşta bu hastalığa yakanlamasını kabul edinebilir açısından çok zor olması ve ailelerin bu hastalık süreç boyunca ruhsal durum bakımında çok zorluk yaşamaktadırlar. Hastalıkların çok küçük yaşta yakalanmış olmaları hasta ailelerinin en çokta kabullenme durumlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Hasta ailelerinin çocuklarından bu durumlarından dolayı kendi aile içi durumlarında bozulmalarında sevgisinin diğer aile üyelerinde üzerinde de olumsuz etkiledikleri gözlenmektedir. Hastalıkların tedavilerinin çok uzun süre olması hasta ailelerinin tedavi süresi uzadıkça kendilerine olan özgüvenlerinde azalma olduğu da gözlenmektedir. Hasta ailelerinin ruhsal durumlarının tedavi süresiyle ve tedaviye olan yanıtı göre değişimde gösterdiği görülmüştür. Bu çalışmayla hasta ailelerinin alacağı eğitim ve bilgilendirilmesiyle ruhsal durumlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk,aile Hematoloji,onkoloji,ruh Sağlığı,stres, Kaygı, Umutsuzluk,ekonomi,sosyal,tedavi

The Evaluation of the Mental State of Patient Families in Children of Hematology and Oncology Clinics

Abstract

In the study, the mental conditions of the children and the difficulties they faced after the diagnosis of the disease were observed. The difficulties encountered by the families of the patients are the situations in which they face both the social and economic aspects and the mental states, stress, anxiety and hopelessness. In this study, the prevalence of these diseases in our country and in the world is evaluated. The physical and psychological difficulties of the care of the families caused a great deal of mental collapse. This study to give their families a better sense of self-education stressed by the stress of anxiety is to reduce the hopelessness.Hematology and oncology disease, which is one of the most important diseases of childhood age, has been spreading very rapidly in our country and in the world in recent times and it is very difficult for families to be able to accept this disease at such an early age and that this disease process The mental status of the patient is very difficult to care for. It is observed that the families of the patients' families have a negative effect on their family status due to their deterioration in their family situations. In this study, it was aimed to evaluate the mental status of the patients with the education and information they will receive.

Keywords: Child, Family Hematology, Oncology, Mental Health, Stress, Anxiety, Despair, Economy, Social, Treatment

D Vitamini ile Nötrofil-Lenfosit Oranı, Trombosit- Lenfosit Oranı ve Ortalama Trombosit Hacmi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi

Uzman Doktor Erdal Dilekçi

Öz

Giriş ve Amaç Kemik metabolizması üzerine önemli etkileri olan D vitamini eksikliği ve yetersizliğinin son yıllarda yapılan çalışmalarda çeşitli kanser tipleri, kardiyovasküler hastalıklar, metabolik sendrom, enfeksiyöz hastalıkların içinde bulunduğu birçok kronik hastalık ve de inflamasyonla ilişkili olduğu gösterilmiştir. Ayrıca, literatürde vitamin D ile benzer şekilde nötrofil/lenfosit oranı (N/L), trombosit/lenfosit oranı (T/L), ortalama trombosit hacminin (OTH) de sistemik enflamasyonun bir göstergesi olabileceği bildirilmektedir. Çalışmamızda bu parametrelerin D vitamini yeterli ve düşük hastalarda düzeylerinin incelenmesi ve D vitamini ile ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlandı. Yöntem ve Gereçler 2016-2018 tarihleri arasında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İzzet Baysal Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yatarak takip edilen toplam 428 hastanın verileri retrospektif olarak incelendi. Hastalar D vitamin düzeyleri 20'nin altında ve 20'nin üzerinde olmak üzere iki gruba ayrıldı. 20'nin altında 25-(OH)D düzeyleri vitamin D eksikliği olarak kabul edildi. Her iki grupta 25-(OH)D vitamini, parathormon (PTH), albumin, trombosit, ortalama trombosit hacmi (OTH), nötrofil/lenfosit oranı (N/L), trombosit/lenfosit oranı (T/L), C reaktif protein (CRP) düzeyleri incelendi. Tüm parametrelerin D vitamini ile korelasyonu değerlendirildi. Bulgular Çalışmamızda her iki grup arasında OTH, trombosit, N/L oranı, T/L oranı, CRP açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmadı ($p > 0.05$). 25-(OH)D vitamini 20'nin altında olan grupta 20'nin üzerinde olan gruba göre PTH düzeyleri daha yüksekti ($p < 0.05$). 25-(OH)D vitamini ile OTH, N/L oranı, T/L oranı, CRP arasında bir korelasyon saptanmazken ($p > 0.05$), PTH ile negatif korelasyon mevcuttu ($p < 0.05$). Sonuç Çalışmamızda D vitamini eksikliği ile inflamasyon markerları olan tanımlanmakta olan OTH, N/L oranı, T/L oranı, CRP arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Kesitsel özelliği nedeniyle 25-(OH)D düzeyi çalışmamızda sadece bir kez ölçülmüş olup, inflamasyon ve D vitamini ilişkisini ortaya koyacak tekrarlayan D vitamini ölçümlerinin yapılacağı ileri çalışmalara ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: 25(OH)d Vitamini, Nötrofil-Lenfosit Oranı, Trombosit-Lenfosit Oranı

Elit Sprinterlerin Bir Yarışma Periyodunun Değerlendirilmesi: 400 Metre Branş Örneği

Doç.Dr. Işık Bayraktar - Araştırmacı Mustafa Onur Demir - Araştırmacı
Tuncay Örs - Dr. Öğretim Üyesi Nuray Satılmış

Öz

Giriş:Yarışma periyodu, sporcu ve antrenörün vitrini niteliğinde yıllık planlama içerisindeki hassas bir evredir. Zirve performansın ortaya konacağı hedef yarışmanın belirlenmesi, zirve performans öncesindeki yarışma sayısı, sezon toplamındaki yarışma sayısı ve yarışmaların öncelik sırasına göre dizilişleri gibi konular antrenman biliminin periyotlama başlığı altında incelenir. Bu araştırmanın amacı, elit 400 metre koşucularının bir yarışma periyodunda toplam yarışma ve periyod gün sayısı, sezon en iyi performansı (SB), sezon başlangıç ve bitiş performansı gibi değişkenleri incelemek, bu değişkenlerin birbirleriyle ilişkilerini belirlemek ve cinsiyetlere göre karşılaştırmaktır. Yöntem: Araştırma grubu Uluslararası Atletizm Federasyonu'nun (IAAF) 2018 sıralama listesindeki 50 erkek sporcu (Amerika:%62;Avrupa:%24;Asya:%6;Afrika:%8) ve 50 kadın sporcudan (Amerika:%44;Avrupa:%32;Asya:%6;Afrika:%18) oluşmuştur. Araştırma verileri IAAF resmi web sayfasındaki veri tabanından elde edilmiştir. Cinsiyetlere göre sezon toplam gün sayısı, yarışma sayısı, SB performansına göre sezon ortalama, başlangıç ve bitiş derecelerinin yüzde oranları hesaplanmıştır. Cinsiyetler arasındaki farka bağımsız örneklem t testi, değişkenler arasındaki ilişkilere pearson korelasyon testi, ayrıca sezon ortalama, başlangıç ve bitiş derecelerinin sezon en iyi derecesi ile ilişkileri belirlenerek lineer regresyon analizi uygulanmıştır. Bulgular:Araştırma grubunun yaş ortalaması erkeklerde 23,8 yıl, kadınlarda ise 25,0 yıldır. Sezonda erkekler ortalama 8,3 yarış, kadınlar ise 9,5 yarış koşturmuş. Yarışma sıklığı erkeklerde ortalama 13,4 günde bir, kadınlarda ise 12,1 günde bir olarak hesaplanmıştır. Performans düzeyleri dışındaki değişkenlerde cinsiyetler arasında benzerlik görülmüştür ($p>0,05$). SB performansının kadınlarda altıncı, erkeklerde ise beşinci yarışmada gerçekleştiği görülmüştür. Sezon başlangıç performansının her iki cinsiyet için SB performansı ile orta düzeyde pozitif yönlü (Erkek: $r=0,52$; Kadın: $r=0,68$, $p<0,001$), sezon ortalaması ile yüksek düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki (Erkek: $r=0,74$; Kadın: $r=0,83$, $p<0,001$) gösterdiği bulunmuştur. Sezon başlangıç ve sezon ortalama performans değişkenleri arasında oluşturulan lineer

regresyon modeline göre, erkeklerde sezon başlangıç performansı sezon ortalama performansını %54, kadınlarda ise %68 oranında yordadığı görülmüştür. Sonuç:Elit 400m sprinterlerin sezon başlangıç ve bitiriş performansı (her iki cinsiyette de), SB performansının %97-98'i aralığında sergilenmiştir. Ayrıca sezon başlangıç performansının sezon ortalama performansını erkeklerde %54, kadınlarda ise %68 oranında açıkladığı; SB performansını ise erkeklerde %27 kadınlarda %46 oranında açıkladığı görülmüştür. Sonuç olarak sezon başlangıç performansı hem SB performansı, hemde sezon ortalama performansı hakkında bilgi vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürat Koşu, Zirve Performans, Hedef Yarış

A Competition Period Evaluation of Elite Sprinters: 400 Meters Event Sample

Abstract

Introduction: The competition period is a sensitive phase in the annual planning as the showcase of the athlete and trainer. The topics such as the determination of the target competition, the number of the competition before the peak performance, the total number of competitions in the season and the order of the competitions in order of priority are examined under the periodization topic of the training science. The aim of this study was to examine the variables such as the total number of the competition and period days, the best performance of the season (SB) and the start and end performance of the elite 400 meter runners in a competition period, to determine the relationships between these variables and to compare them according to the genders. **Methods:**The research group consisted of 50 men (America:% 62;Europe:% 24;Asia:% 6;Africa:% 8) and 50 female (America:% 44;Europe:% 32;Asia:% 6;Africa:% 18) elite athletes who ranked in the top 50 of the International Association of Athletic Federations' (IAAF) 400m events during the 2018 season. The research data was obtained from the database of IAAF's official web page. According to gender, the total number of days in the season, the number of competitions, average, the percentages of the start and end performances were calculated according to the season's best performance (SB). Independent samples t test was applied to evaluate the differences between genders, Pearson correlation was applied to determine the relationship between the variables moreover, by determining the relationship of season average, start and end performances with the best performance of season linear regression analysis were

applied. Results: The mean age of research group was 23.8 years for men and 25.0 years for female. In the season, men run an average of 8.3 races and female run 9.5 races. The frequency of the competition was calculated as 13.4 days in men and 12.1 days in female. There were similarities between the genders in variables other than performance levels ($p > 0,05$). SB performances were obtained at sixth competition for female and fifth competition for men. Season start performance for both genders showed moderate positive relationship with SB (Men: $r = 0,52$; Female: $r = 0,68$, $p < 0,001$) and, high positive significant relationship with season average (Men: $r = 0,74$; Female: $r = 0,83$, $p < 0,001$). According to the linear regression model that was created between season start and season average performances, it was seen that the season start performance in men explained the average performance of the season by 54% and the rate of 68% among female. Conclusion: Season start and end performance of elite 400m sprinters (in both genders) were displayed in the range of 97-98% of the SB performance. In addition, season start performance in men explained the average performance of the season by 54% and the rate of 68% among female; and clarified the SB performance by %27 for men and %46 for female. As a result, the start performance of the season provides information on both SB performance and average performance

Keywords: Sprint, Peak Performance, Target Competition

Güreşçilerde Sigara Kullanmanın Bazı Kan Parametreleri ve Solunum Fonksiyonlarına Etkisinin İncelenmesi Özet

Dr. Kürşat Hazar

Öz

Bu çalışma; Güreşçilerde sigara kullanmanın bazı kan parametreleri ve solunum fonksiyonlarına etkisinin incelenmesi amacı ile ele alınmıştır. Çalışmaya Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinin değişik bölümlerinde öğrenim gören ve yaş ortalamaları 20 ± 888 Boy ortalamaları 177 ± 555 vücut ağırlıkları 82 ± 777 kg olan ve sigara kullanmayan, en az 11 ± 500 yıldır lisanslı olarak güreş yapan 18 sporcu ve yaş ortalamaları 22 ± 000 boy ortalamaları 179 ± 375 vücut ağırlığı ortalamaları 86 ± 250 Olan, en az 11 ± 625 yıldır lisanslı olarak güreş yapan, ortalama 3 ± 406 yıldır günde 15 ± 062 adet sigara kullanan 16 sporcu olmak üzere toplamda 34 erkek birey gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara sırasıyla; Boy ve vücut ağırlık ölçümleri, kan analizleri ve solunum fonksiyon testleri uygulanmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizleri SPSS 21.00 paket programında yapılmıştır. Veriler normal dağılım gösterdiği için gruplar arası ikili karşılaştırmalarda Independent-Samples T Test, değişkenler arasında etkinin belirlenmesinde ise regresyon analizi test yöntemleri kullanılarak anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ ve $0,01$ düzeyinde kurgulanmıştır. Çalışmada sigara kullananların RBC değerleri kullanmayanların değerlerinden anlamlı olarak yüksek bulunurken ($p < 0,01$), Solunum fonksiyonu testi sonuçlarında ise sigara kullanmayan katılımcıların lehine anlamlı farklılıkların olduğu ($p < 0,01, p < 0,05$) görülmüştür. Ayrıca sigara kullananların RBC ve HGB değerleri anlamlı olarak daha yüksek bulunurken, sigara kullanma durumunun RBC değerleri üzerinde %33,9 HGB değerlerinde ise %35,2 etkisi olduğu, sigara kullananların FVC ve FEF25/75 değerleri sigara kullanmayanların değerlerinden anlamlı olarak daha düşük bulunurken, sigara kullanmış olmanın FVC değerlerine % -47,4, FEF25/75 değerlerine ise % -65,7 etkisi olduğu görülmüştür. Sonuç olarak: Güreşçilerde sigara kullanmanın bazı kan parametreleri ve solunum fonksiyonlarına istatistiksel olarak anlamlı ancak olumsuz etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle güreşçilerde sigara kullanmanın performans açısından önemi vurgulanarak gerek sporcuların gerekse antrenörlerin konu ile ilgili gereken hassasiyeti göstermelerinin sağlanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Güreş, Sigara Kullanımı, Kan Parametreleri, Solunum Fonksiyonları

Investigation of the Effect of Smoking On Some Blood Parameters and Respiratory Functions in Wrestlers

Abstract

This study was conducted to investigate the effects of smoking on some blood parameters and respiratory functions in wrestlers. To the study 18 non-smoker wrestling athletes for at least 11 ± 500 years, studying at different departments at Muğla Sıtkı Koçman University Faculty of Sport Sciences, whose average age 20 ± 888 , average height 177 ± 555 , average weight 82 ± 777 kg; and 16 athletes smoking 15 ± 062 pieces of cigarettes in a day for averagely 3 ± 406 years, doing licenced wrestling at least for 11 ± 625 years whose average age 22 ± 000 , height average 179 ± 375 , weight average 86 ± 250 ; a total of 34 male individuals voluntarily participated in the study. Height and body weight measurements, blood analysis and pulmonary function tests were respectively applied to the participants. Statistical analysis of the obtained data was done by SPSS 21.00 package program. Since the data were distributed normally, the Independent-Samples T Test was used for intergroup comparisons, and the level of significance was set at $p < 0.05$ and 0.01 by using regression analysis test methods. RBC values of the smokers were significantly higher than the ones who did not ($p < 0.01$), and the results of the respiratory function test showed that there were significant differences in favor of the non-smokers ($p < 0.01$, $p < 0.05$). While RBC and HGB values of cigarette users were found to be significantly higher, non-smokers had a 35.2% effect on RBC values of 33.9%, while FVC and FEF25 / 75 were significantly lower than non-smokers. FVC values of -47,4%, and FEF25 / 75 were found to have an effect of -65.7%. In conclusion, it was determined that smoking in wrestlers has statistically significant but negative effects on some blood parameters and respiratory functions. For this reason, it is necessary to emphasize the importance of smoking in the wrestlers to ensure that both athletes and coaches demonstrate the required sensitivity.

Keywords: Key Words: Wrestling, Smoking, Blood Parameters, Respiratory Functions

Histerektomi: Kadınlığın Kaybı ve Yas

Yaprak Su Yapıcı - Öğr.Gör. Anjelika Hüseyinzade Şimşek

Öz

Histerektomi, premenopozal kadınlar arasında ortaya çıkan, ameliyat sonrası psikolojik iyi oluş ile ilgili çelişkili sonuçlar veren, dünyada en yaygın cerrahi işlemlerden biridir. Histerektomiye en sık rastlanan uzun süreli psikopatolojik reaksiyon şiddetli depresyondur. Depresyon, bir kadının rolünün ve kimliğinin ciddi şekilde bozulmasını temsil ediyor. Bir kadının, yas süreci ve önemli ilişkilerin yetersiz biçimde yeniden kurgulanması konusundaki yetersizliğini yansıtır. Ciddi bir psikolojik yeniden düzenleme problemi potansiyeli, üreme sisteminin malign olduğu tespit edildiğinde ortaya çıkar. Üreme sisteminin malign olması ölüm olasılığıyla başa çıkma konularını içerir. Doğurganlığın kaybı, ve beraberinde getirdiği, kültür anlayıştan kaynaklanan, kadınlığın kaybı, histerektomi sonrasında sıklıkla rastlanan korkulardan biridir. Bu çalışmada genç, evli, endometrium kanseri tanısını aldıktan sonra, histerektomi ameliyatı olan, depresyon ve kayıp korkuları olan bir kadın olgusu sunulmuştur. Olgu psikanalitik psikopatoloji anlayışı kapsamında ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Histerektomi, Depresyon, Yas, Kayıp, Psikanalitik Psikopatoloji

Hysterectomy: Loss of Femininity and Mourning

Abstract

Hysterectomy is one of the most common surgical procedures in the world with premenopausal women. The most common long-term psychopathological reaction to hysterectomy is severe depression. Depression represents the serious deterioration of a woman's role and identity. It reflects the inadequacy of a woman for insufficient reconstruction of the mourning process and important relations. The potential for a serious psychological rearrangement problem occurs when the reproductive system

is found to be malignant. Milign of the reproductive system includes issues of coping with the probability of death. The loss of fertility, and the loss of femininity caused by cultural understanding, is one of the common fears after hysterectomy. In this study, a young woman who was married, diagnosed with endometrial carcinoma, who had hysterectomy operation and who had fears of depression and loss were presented. The case was discussed within the scope of psychoanalytic psychopathology.

Keywords: Hysterectomy, Depression, Grief, Loss, Psychoanalytic Psychopathology

Kültürel Uyum Sürecinde Göç Olgusunun Psikolojik Yansımaları ve Hemşirelik/tedavi Boyutu

Şenay Betül Ünal - Dr. Öğretim Üyesi Birgül Özkan

Öz

Araştırma, Suriye'den Türkiye'ye göç eden genç bireylerin göç sonrası kültürel uyum sürecinde yaşadıkları psikolojik yansımalar, uygulamada kullanılan yöntemlerin hemşirelik ve tedavi boyutunu sistematik olarak araştırmak amacıyla planlanmıştır. Çalışma 2015-2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma için Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tez tarama merkezi, Google Scholar, PsychINFO-American Psychological Association, PubMed veri tabanları kullanılmıştır. Bu çerçevede PICOS kriterlerine göre 40 çalışma içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Çalışmada kültürel uyum sürecinde göç olgusunun ruh sağlığına etkisi, göç, savaş gibi travma kaynaklı olaylar ile hemşirelik ve tedavi yöntemleri kapsamında incelemenin faydalı olacağı düşünülerek hareket edilmiştir. Araştırmanın sonucuna göre göç olgusu bireylerde ruhsal sorunlar (travma sonrası stres bozukluğu, anksiyete vb.) kültürleşme stresi ve yaşam koşullarında olumsuz riskler (korku, aitlik sorunu, yabancılaşma duygusu) ile karşılaştıkları tespit edilmiştir. Bu süreçte hemşire olarak göç sonrası sağlığı geliştirme ve koruma boyutu ele alınmaktadır. Karşılaşılan sorunlara karşı oluşturulan tedavi süreci yöntemlerinin (EMDR, telepsikiyatri) olumlu yönde geliştirilmeye çalışıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Kültür, Göç ve Göçmenlik, Suriye, Psikolojik Travma

Psychological Reflections of Immigration and Nursing / Treatment Size in Cultural Compliance Process

Abstract

Research, after the exodus of young people from Syria who emigrated to Turkey in the process of acculturation psychological effects they live, the size of the application

of the methods used in nursing and treatment is investigated systematically. The study was carried out between the years 2015-2019 and the Higher Education Board (HEC) thesis scanning center, Google Scholar, PsychINFO-American Psychological Association, PubMed databases were used for the research. In this context, 40 studies according to PICOS criteria were evaluated by content analysis. In this study, it was thought that it would be useful to examine the effect of migration phenomenon on mental health in the process of cultural adaptation, trauma related events such as migration, war and nursing and treatment methods. According to the results of the study, migration phenomenon was determined that individuals with mental disorders (post-traumatic stress disorder, anxiety, etc.) acculturation stress and experienced negative risks (fear, belongingness, foreign feelings) in terms of living conditions. In this process, as a nurse, health promotion and protection dimension after migration is discussed. It has been determined that the treatment process methods (EMDR, telepsychiatry) which are created against the problems encountered are tried to be developed in a positive way.

Keywords: Psychiatric Nursing, Culture, Emigration and Immigration, Syria, Psychological Trauma

Mikotoksinlerin Gıda Güvenliği ve Halk Sağlığı Üzerindeki Önemi

Prof.Dr. Hüseyin Eseceli - Arş.Gör. Ramazan Mert Atan - Prof.Dr. Uğur Günşen

Öz

Mikotoksinler, hastalıklara ve ekonomik kayıplara yol açan, insanlar ve gıda mahsulleri üzerinde olumsuz etkileri olan, çeşitli mantar türleri tarafından üretilen ikincil metabolitlerdir. Temel gıdaları kirleten bu kimyasallar dünya çapında önemli gıda güvenliği kaygıları oluşturmaktadır. 400'den fazla mikotoksin tanımlanmış olmasına rağmen, birçok çalışma gıda güvenliği, sağlık üzerine etkileri ve ekonomik kayıplara neden olması nedeniyle Aflatoksinler başta olmak üzere Zearalenon, Patulin, Okratoksin A, Fusarium toksinleri, ve Trichothecen'lere odaklanmıştır. Küf gelişimi, hasattan önce veya hasattan sonra, depolama sırasında, yiyeceklerin üzerinde / içinde genellikle ılık, nemli ve nemli koşullar altında meydana gelebilir. Mikotoksinler, çeşitli olumsuz sağlık etkilerine neden olabilir ve hem insanlar hem de hayvancılık için ciddi bir sağlık tehdidi oluşturabilir. Mikotoksinlerin olumsuz sağlık etkileri, akut zehirlenmeden immün yetersizliğe ve kanser gibi uzun vadeli etkilere kadar uzanır. Mikotoksinlerin çoğu kimyasal olarak kararlıdır ve gıda işlemlerinde hayatta kalır. Mikotoksinlerin oluşumu, kontrolü ve test sistemleri, insanların maruz kalma riskini azaltmak için gereklidir. Bu derleme, mikotoksinlerin genel özelliklerini, halk sağlığı ve ekonomik açıdan önemini, koruyucu önlemler ve detoksifikasyon yöntemlerini ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mikotoksinler, Gıda, Gıda Güvenliği, Sağlık Etkileri, Önleme ve Kontrol

Importance of Mycotoxins On Food Safety and Public Health

Abstract

Mycotoxins are secondary metabolites of produced by various types of fungi that have adverse effects on humans and food crops that result in illnesses and economic

losses. These chemicals, which pollute basic foods, constitute important food safety concerns around the world. Although more than 400 mycotoxins have been identified, many studies have focused on particularly aflatoxins, zearalenone, patulin, ochratoxin A, fusarium toxins, and trichothecens, due to their food safety, health effects, and economic losses. Mould growth can occur either before harvest or after harvest, during storage, on/in the food itself often under warm, damp and humid conditions. Mycotoxins can cause a variety of adverse health effects and pose a serious health threat to both humans and livestock. The adverse health effects of mycotoxins range from acute poisoning to long-term effects such as immune deficiency and cancer. Most mycotoxins are chemically stable and survive food processing. The formation, control and test systems of mycotoxins are necessary to reduce the risk of exposure of humans. This review addresses the general characteristics of mycotoxins, importance in public health and economically, preventive measures and detoxification methods.

Keywords: Mycotoxins, Food, Food Safety, Health Impacts, Prevention and Control

Okul Spor Yarışmalarına Aktif Olarak Katılan ve Katılmayan 10-14 Yaş Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal ve Bireysel Sorumluluk Duygularının İncelenmesi

Adem Bektaş - Prof.Dr. Kadir Pepe

Öz

Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmış olup, araştırmanın amacı okul spor yarışmalarına aktif olarak katılan ve katılmayan öğrencilerin sosyal ve bireysel sorumluluk duygularını inceleyerek, aktif spora katılımın sosyal ve bireysel sorumluluk duygusu üzerinde etkisinin olup olmadığının tespit etmektir. Çalışmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Antalya il merkezi Kepez ilçesinde ulaşılabilirlik ve ilçelerini en iyi şekilde temsil ettiği düşünülen 2 ortaokul, örneklem gurubu ise bu ortaokullarda öğrenim gören 94 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verilerine, Li ve diğ. (2008) geliştirilen bireysel ve sosyal sorumluluk ölçeği ile ulaşılmıştır. Ölçek örneklem gurubuna tesadüfi yöntemle konu hakkında bilgi verilerek doldurtulmuştur. Ölçeğe toplam 94 öğrenci cevap vermiştir. Katılımcıların 46'sı erkek, 48'i ise kadındır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktararak, uygun istatistiki programla analizler yapılmıştır. İstatistik işlemi olarak; frekans (%), Independent Samples (t) test işlemleri yapılmıştır. Farklılıkların tespiti için 0,05 güven aralığı olarak kabul edilmiştir. Elde edilen veriler sonucunda; Cinsiyet durumuna göre, kadın katılımcıların sosyal ve bireysel sorumluluklarının erkek katılımcılara göre daha yüksek olduğu, okul spor yarışmalarına aktif olarak katılan öğrencilerin, okul spor yarışmalarına aktif olarak katılmayan öğrencilere oranla daha çok sosyal ve bireysel sorumluluk sahibi bireyler oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul, Spor, Sorumluluk, Katılım

Examining Social and Individual Responsibility Emotions of 10-14 Age Secondary School Students Who Attending Actively and Not Participating in School Sport Competitions

Abstract

In the study, the descriptive scanning model has been used and the aim of the study is to determine whether students' participation in active sports has an impact on social and individual responsibility by examining their social and individual sense of responsibility. The universe of the study consisted of 2 secondary schools which are thought to represent the districts of Kepez in the province of Antalya in the 2018-2019 academic year and the sample group consisted of 94 students studying in these secondary schools. To the data of the study, Li et al. (2008) was achieved with the developed individual and social responsibility scale. The scale was filled by giving information about the subject by chance method. A total of 94 students answered the scale. 46 of the participants were male and 48 were female. The obtained data were transferred to computer environment and analyzed with appropriate statistical program. As a statistical process; Frequency (%), Independent Samples (t) test procedures were performed. 0.05 confidence interval was determined for the determination of differences. As a result of the data obtained; It can be said that the social and individual responsibilities of the female participants are higher than the male participants according to their gender, and the students who are actively participating in the school sports competitions are more socially and individually responsible than the students who are not actively participating in school sports competitions.

Keywords: School, Sport, Responsibility, Participation

Perkutan Nefrolitotomi Sonuçlarımız; Tek Cerrah Deneyimi

Dr. Öğretim Üyesi Murat Uçar

Öz

Amaç: Tek cerrahın 2015-2019 yılları arasında böbrek taşı nedeniyle yaptığı 43 perkutan nefrolitotomi vakalarının değerlendirilmesi Gereç ve Yöntem: Ekim 2015-mart 2019 tarihleri arasında Siirt Devlet Hastanesi ve Alanya Eğitim Araştırma Hastanesinde böbrek taşı nedeniyle perkutan nefrolitotomi operasyonu uygulanan 43 hastanın verileri retrospektif olarak incelendi. Veriler hastane bilgi sisteminden ve hasta dosyalarından elde edildi. Bulgular: Opere edilen hastaların 26 tanesi erkek, 17 tanesi kadındı. Bu hastalardan 20 tanesi sağ taraftan, 23 tanesi sol taraftan opere oldu. En geç hasta 21, en yaşlı hasta 65 yaşındaydı. Yaş ortalaması 43.53, başvuru şikayetlerinin ortalama süresi 64.86 gün olarak hesaplandı. Ortalama operasyon süresi 127,67 dakika, ortalama kan kaybı miktarı 217 cc olarak bulundu. Böbrekteki taşların en büyük taş boyutu ortalamaları alındığında bu değer 25.76 mm olarak ölçüldü. Taşların böbrekteki lokalizasyonlarına bakıldığında 3 hastada taşlar sadece alt kalikte, 1 hastada sadece orta kalikte, 9 hastada sadece pelviste, 30 hastada ise birden çok kaliks ya da lokalizasyondaydı. Sonuç: Özellikle 2 cm den büyük böbrek taşlarında perkutan nefrolitotomi güvenle ve yüksek başarı ile uygulanabilen bir operasyondur.

Anahtar Kelimeler: Böbrek, Böbrek Taşı, Perkutan Nefrolitotomi

Sağlık İşletmeleri İntörn Uygulamalarında Mesleki Güvenlik

Öğr.Gör.Dr. Abdulaziz Ertaş

Öz

SAĞLIK İŞLETMELERİ İNTÖRN UYGULAMALARINDA MESLEKİ GÜVENLİK İş, çalışan insanın sosyal, ekonomik ve kültürel hayatının ağırlık merkezidir. İş ve iş yerine ilişkin risk ve tehlikelere karşı koruyucu önlemlerin alınması, iş kazası ya da meslek hastalıklarının oluşumunun engellenmesine ya da azaltılmasına yardımcı olur. İş sağlığı, bütün mesleklerde çalışanların, bedensel, ruhsal, sosyal iyilik hallerinin korunması, geliştirilmesi, en üst düzeyde sürdürülmesi ve işin insana, çalışanın kendine uyumunun sağlanması olarak tanımlanmaktadır. Hastaneler, İş Sağlığı ve Güvenliği'ne İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği'ne göre "Çok tehlikeli işyeri" sınıfında değerlendirilmektedir. Sektör, içinde pek çok riski barındırmaktadır. Çalışanların karşı karşıya kaldığı tehlike ve risklerin bertaraf edilerek sağlıklı çalışma ortamının oluşturulması ve sürekliliğinin sağlanması ancak iş sağlığı ve güvenliği düzenlemelerinin etkin olarak uygulanması ile mümkündür. Sağlık çalışanlarının sağlığını ve güvenliğine yönelik pek çok yasal düzenleme mevcuttur ancak sektörde intörn olarak çalışan veya uygulamalı eğitim gören öğrencilerin sosyal ve hukuki güvenliklerinde eksiklikler olduğu gözlemlenmiştir. Çalışmanın hedef kitlesi Afyon Sağlık Bilimleri Fakültesi intörn öğrencilerin ve öğrencilerin mesleki alan çalışmaları yükümlülüklerini yerine getirdiklerinde karşılaştıkları iş güvenliği sorunlarını tespit ederek çözüm üretmek olacaktır. Bu amaçla öğrencilere 20 likert soru yönlendirilmiştir. Araştırma sonucunda iş güvenliği sorunlarının tespit edilerek sorunların çözümüne katkı sağlanması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İntörn İş Güvenliği, Hastanelerde İş Sağlığı

Seçmeli Beden Eğitimi ve Spor Dersi Alan Öğrencilerin Risk Alma Davranışlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Öğr.Gör.Dr. Merve Ceylan - Öğr.Gör. Hatice Dilhun Sukan - Öğr.Gör. Yasemin Funda Akyüz

Öz

Bu araştırma seçmeli beden eğitimi ve spor dersi alan üniversite öğrencilerinin risk alma düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde eğitimine devam eden ve seçmeli ders olarak beden eğitimi ve spor derslerinden herhangi birini tercih eden, 102 gönüllü öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ilk bölümünde katılımcıların demografik özelliklerinin belirlenebilmesi amacıyla, araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, ikinci bölümünde ise Gürsel (2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanıp güvenilirlik-geçerlik çalışmaları yapılan Risk Alma Ölçeği yer kullanılmıştır. Veriler, SPSS (Statistical Package Program for Social Science) 16.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde; finansal risk alma açısından erkeklerin daha yüksek risk alma davranışı sergilediği; gelir düzeyi ve spor yapma süresi arttıkça finansal risk alma davranışının arttığı; büyükşehir/ şehirde yaşamının ahlaki risk alma davranışını arttırdığı ayrıca yalnız ya da arkadaşlarıyla yaşayan öğrencilerin sosyal, sağlık, eğlence ve finans alanlarında daha yüksek risk alma davranışı gösterdiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Risk Alma, Üniversite Öğrencisi, Seçmeli Ders

Spor Bilimlerinde Okuyan Öğrencilerin İletişim Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Osman Dalaman - Prof.Dr. Kadir Pepe - Rabia Özkurt

Öz

Araştırma spor bilimlerinde okuyan öğrencilerin iletişim becerilerinin belirlenmesi ve cinsiyet, okunulan bölüm, yapılan spor türü, değişkenleri açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma survey tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırmanın evreni Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği, Spor yöneticiliği ve Antrenörlük eğitimi bölümlerinde okuyan 1150 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem grubu ise bu öğrencilerden tesadüfi yöntemle belirlenmiş 510 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veriler anket yöntemiyle elde edilmiştir. Anket olarak (Korkut,1996) tarafından geliştirilen “iletişim becerilerini değerlendirme ölçeği” kullanılmıştır. Anketin güncellenmesi amacıyla testin tekrarı yöntemiyle tekrar yapılan güvenilirlik çalışması sonucunda Cronbach’s Alpha güvenilirlik katsayısı 0.79 bulunmuştur. Anketler örneklem gurubuna tesadüfi örneklem yöntemiyle bire bir görüşülerek uygulanmıştır. Ankete 242 kadın,268 erkek olmak üzere toplam 510 birey cevap vermiştir. İstatistik işlem olarak Frekans (%),Independent Samples T Test, Kruskal-Wallis Test, Mann-Whitney U Test, işlemleri yapılmıştır. Değişkenler arası farklılıkların tespitinde 0,05 güven aralığı olarak kabul edilmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda; katılımcıların iletişim beceri ortalamalarının genel olarak yüksek olduğu, cinsiyet ve okunan bölüm değişkenlerinde istatistiksel olarak anlam bir farkın olduğu($p<0,05$), yapılan spor türü değişkeninde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farkın ($p>0,05$) olmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgulara göre kadın katılımcıların erkeklere göre iletişim becerilerinin daha yüksek olduğunu, okunan bölümlerde ise Öğretmenlik bölümü öğrencilerinin, Antrenörlük ve Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerine göre, Antrenörlük bölümü öğrencilerinin de Spor yöneticiliği öğrencilerine göre iletişim becerilerinin daha yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Spor Bilimleri, Öğrenci, İletişim Becerisi

A Study On Researching the Communication Skills of Students Attending Sports Sciences On Some Variables

Abstract

The study aims to find out the communication skills of students studying at sports sciences and to examine the variables including gender, department, sports type. Survey screening model is applied in this study. The population of the study covers 1150 students studying at Burdur Mehmet Akif Ersoy University School of Physical Education and Sports, Physical Education and Sports Teaching, Sports Management and Coaching Education. The sample group consists of 510 students chosen by random method. Data are collected by survey method. “Communication skills assessment scale”, developed by (Korkut,1996) is used in the study. In order to update the questionnaire, the test is repeated. Cronbach’s Alpha reliability coefficient is found 0.79 as a result of the reliability study through the repetition of the test. The questionnaires are applied to the sample group by a one-to-one interview with random sampling method. A total of 510 individuals, 242 women and 268 men, have responded to the survey. Frequency (%), Independent Samples, T Test and Kruskal-Wallis Test and Mann-Whitney U Test are used as statistical procedures. Confidence interval is taken 0.05 for the determination of the differences between the variables. As a result of the evaluation of the obtained data, the study reveals that communication skill means of participants are relatively high; there is a statistically significant difference ($p < 0,05$) between gender and department they attend, and there is no statistically significant difference ($p > 0,05$) for the type of the sport. According to these findings, female participants have higher communication skills than male students, while the students in the departments of Department of Teaching have higher communication skills than those in the department of coaching and sports management. Students at coaching department have higher communication skills than those at sports management

Keywords: Sports Sciences, Student, Communication Skills

Spor Genetiğinde Mitokondriyal Dna

Prof.Dr. Songül Budak Diler

Öz

Spor genetiğinde, çalışmalar, atletik performansın oluşması, sürdürülmesi ve geliştirilmesinde genetik faktörlerin önemini göstermektedir. Bu çalışmalar, elit olan veya olmayan sporcuların genetik özelliklerine göre ilgili spor branşına yönlendirilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca günlük hayatta sportif faaliyette bulunan bireylerin beden ve ruh sağlığı açısından sporu etkileyen genetik faktörlerin bilinmesi de önemlidir. Mitokondri, kendine özgü dairesel DNA'ya sahip olan ve enerji üretmek için gerekli metabolik reaksiyonları gerçekleştiren hücresel bir organeldir. Atletik performans oluşumuna, hem genomik DNA'nın hem de mitokondriyal DNA'nın (mtDNA) önemli katkıda bulunduğu bilinmektedir. Geçmişten günümüze kadar farklı popülasyon ve sporcu gruplarında yapılan mtDNA polimorfizmleri ve haplogrup analizleri sonucu elde edilen bilgiler ışığında, mtDNA'nın egzersiz fiziyojisine olan katkısı ortaya konmuştur. Bu derleme, spor genetiğinde, mtDNA'nın önemi ve mtDNA varyasyonlarının etkileri üzerine yapılan genetik çalışmaları özetlemenin yanı sıra ülkemizde mtDNA genleri konusunda yapılacak çalışmalara ışık tutmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor Genetiği, Atletik Performans, Mtdna, Polimorfizm

Mitochondrial Dna in Sports Genetics

Abstract

In sports genetics, studies have shown that genetic factors have importance in the formation, maintenance and development of athletic performance. These studies aim to be directed the elite or non-elite athletes to the relevant sport branch according to their genetic characteristics. Moreover, knowledge of genetic factors related with sports is important for physical and mental health for individuals in sportive activities in daily life. Mitochondria are cellular organelles that have their own circular DNA

and carry out metabolic reactions to produce energy. Both genomic DNA and mitochondrial DNA (mtDNA) have been known to contribute significantly to the formation of athletic performance. From the past to the present, in the light of information obtained about mtDNA polymorphisms and haplogroup analysis conducted in different populations and athletes groups, the contribution of mtDNA to the physiology of exercise has been revealed. This review aims to summarize the studies about sports genetics focused on the importance of mtDNA and the effect of its variations, as well as to shed light on the studies to be performed on mtDNA genes in our country.

Keywords: Sport Genetics, Athletic Performance, Mtdna, Polymorphism

Spor Lisesi Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Sermet Toktaş

Öz

Eğitimler ve spor alanları yetersiz olduğu için bireyler becerilerini kendi kendine geliştirme fırsatına sahip olamamaktadır. Fakat sistemli olarak fiziksel faaliyete katılmaları çocuk ve gençlerin motor becerisinin gelişimine ve fiziksel uygunluğa yardımcı olmaktadır. Bununla beraber; hedef koyma, arkadaş edinme, obezite ve stresle mücadeleyi etmek gibi bir takım fiziksel, psikolojik ve biyolojik faydaların yanında sosyalleşme gibi faydalar da sağlamaktadır. (Graham, Leonard, Bonacum, 2004). Bu çalışmamızın temel amacı spor liselerinde okuyan öğrencilerin spora katılım motivasyonlarının bazı değişkenlere göre karşılaştırıp arasındaki ilişkiyi veya farklılıkları belirlemektir. Çalışmamızın örneklem grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında spor lisesinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmaya Şanlıurfa ve Elazığ Spor Lisesi okuyan öğrenciler katılmıştır. Çalışmaya spor liselerinde okuyan 245 öğrenci, 94 kadın (%38.4), 151 erkek (%61.6) katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu (cinsiyet, aile tutumu) ve Gill, Gross ve Huddleston (1983) tarafından geliştirilen “Spora Katılım Güdüsü Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen veriler 22.0 SPSS veriler istatistik paket programı versiyonu ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde t testi ve verilerin yüzdelik dağılımı içinde frekans testi yapılmıştır. Cinsiyet ve aile tutumuna göre anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Spora katılım güdüsünün alt boyutlarının korelasyon ilişkisine baktığımızda şu bulgulara ulaşılmaktadır. Başarı-statü ile takım ruhu, fiziksel uygunluk / enerji harcama, yarışma ve hareket / aktif olma arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Takım ruhu ile fiziksel uygunluk / enerji harcama, hareket aktif olma arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Fiziksel uygunluk enerji harcama ile eğlence hareketlilik aktiflik ve beceri gelişimi arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak spor lisesinde okuyan öğrencilerin cinsiyet ve aile tutumlarının spora katılımında herhangi bir etkisi olmadığı görülmüştür. Ancak spora katılımın alt boyutlarına baktığımızda orta düzeyde ve anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Öğrenci, Lise, Spora Katılım

The Investigation of Sports High School Students' Sports Participation Motivations According to Some Variables

Abstract

Individuals do not have the opportunity to develop their skills on their own due to insufficient training and sporting areas. Along with this, it provides a number of physical, psychological and biological benefits, as well as socialization, such as targeting, companionship, obesity and combating stress (Graham, Leonard, Bonacum, 2004). The main purpose of this study is to determine the relationship or differences of motivation of students studying in sports high schools according to some variables. The sample group of our study consisted of students studying at a sport high school in the 2018-2019 Academic Year. The students studying in Şanlıurfa and Elazığ Sports High School participated in the study. 245 students (38.4% female, 61.6% male) attending sports high schools participated in the study. In the study, personal information form (gender, family attitude) and Sport Participation Motivity Scale developed by Gill, Gross and Huddleston (1983) were used as data collection tools. The data obtained were analyzed with SPSS 22.0 statistical software. In the analysis of the data, the frequency of the t-test and the percentage of the data were tested. There was no significant relationship between gender and family attitudes. When we look at the correlation relationship of the sub-dimensions of participation motto, the following findings are reached. A moderately significant relationship was found between achievement-status and team spirit, physical fitness / energy expenditure, competition and movement / active. A moderately significant relationship was found between team spirit and physical fitness / energy expenditure and activity. As a result, it was observed that the gender and family attitudes of the students attending sports high schools had no effect on their participation in sports. However, when we look at the sub-dimensions of participation in sports, a moderate and significant relationship was found.

Keywords: Sports, Student, High School, Participation to Sports

Spor Sakatlanmalarında Beslenme Desteği

Arş.Gör. Ramazan Mert Atan - Prof.Dr. Uğur Günsen

Öz

Farklı spor dallarında ve egzersizlerinde karşılaşılan sakatlanmalar kaçınılmaz bir durumdur. Spor sakatlanmalarının niteliği ve ciddiyetine göre oluşan sonuçları farklılık gösterebilmektedir. Bazı sakatlanmalar belli bir süre spora katılımı ve fiziksel aktivitenin azalmasına sebep olabilir. Daha ciddi sakatlanmalar ise uzuvların fonksiyon kaybına sebep olmaktadır ve kas kütlesi ile güç kaybına yol açmaktadır. Bu yüzden sakatlanmaları en aza indirmek ve sakatlanma sonucu iyileştirmeyi hızlandırmak sporcular için çok önemlidir. Beslenme, spor sakatlanmaları sonucu oluşan olumsuz durumların ortadan kalkmasını sağlar. Sporcuların sakatlanmasından sonra vücut tarafından inflamatuvar yanıt meydana gelmektedir. Sakatlanma türü ve ciddiyetine bağlı olarak inflamasyon süresi değişiklik gösterebilir. Aşırı inflamatuvar yanıt spor sakatlanmalarının iyileşmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Sakatlanma sonrası iyileşmenin sağlanması için inflamasyonu azaltıcı yönde beslenme gereklidir. Ayrıca sakatlanmalar sonucu uzuvlarda immobilizasyon olarak adlandırılan fonksiyon kaybı meydana gelmektedir. Immobilizasyon bir süre sonra kas kayıpları ile sonuçlanmaktadır. Kas kaybının ana nedeni anabolik dirençtir. Anabolik direnç ise bazal kas protein sentezinin azalması ve kasın kullanılmaması ile oluşmaktadır. Kas kaybının meydana gelmemesi veya en aza indirilmesi için enerji ve besin öğeleri eksikliklerinden kaçınılması gerekmektedir. Sakatlanma sürecindeki sporcuların beslenmesi dikkatli bir şekilde değerlendirilmeli ve iyileşme süreçlerinde meydana gelen değerşikliklere göre beslenmeleri ele alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Spor Sakatlanmaları, Beslenme, Sporcu Beslenmesi, İnflamasyon

Nutritional Support for Sport Injuries

Abstract

Keywords: Sports Injuries, Nutrition, Sports Nutrition, Inflammation

Spora Yönelim Üzerine Bir Araştırma (Adyü Örneği)

Arş.Gör. Esra Bayrak Ayaş

Öz

Spor psikolojisi insanı sadece fiziksel veya psikolojik olarak ele almak yerine davranış yönüyle de ele alarak sosyal bir bilim olduğunu kanıtlamaktadır. Spor psikolojisi psikolojik farklılıkların sporda ne kadar önemli olduğunu sporda başarılı olma veya olamamanın nedenlerinin bireysel farklılıklarla ne kadar ilgili olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu farklılıklar spora yönelim biçimleri, bireysel başarı stratejileri ve yarışmasal yetenekler şeklinde sıralanmaktadır. Bu çalışmada da sporcu öğrencilerin spora yönelim düzeylerinin incelenmesi çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini Adıyaman üniversitesi örneklemini ise ADYÜ besyo öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin elde edilmesinde iki bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun ilk bölümünde kişisel bilgilere yönelik sorular ikinci bölümde ise Gill ve Deeter tarafından geliştirilen ve Erpehlivan (2008) tarafından Türkçeye uyarlanan spora yönelim envanteri kullanılmıştır. Envanter 25 madde ve üç alt boyuttan oluşan beşli likert tipi bir ölçektir. Araştırma sonuçlarının elde edilmesi için spss programı kullanılmış ve anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Çalışmaya toplamda 206 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonucunda sporcu öğrencilerin genel olarak spora yönelim ölçeği puanlarının yüksek olduğu alt boyutlarda da en yüksek puanın kazanma yönelimi alt boyutunda olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin cinsiyet ve spor branşı değişkenleri ile spora yönelim envanteri toplam puanı ile yapılan analizlerde anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Ancak yaş faktörü ile envanterin alt boyutu olan rekabet gücü ve hedef yönelimi ile arasında anlamlı farklılığa rastlanmış ve bu farklılık 15-20 yaş gurubundaki öğrenciler lehine sonuçlandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Spora Yönelim, Sporcu, Öğrenci

Sporcu Öğrencilerin Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Ölçülmesi

Arş.Gör. Esra Bayrak Ayaş

Öz

İnsanlar günlük yaşamlarında diğer insanlarla iletişim kurarak birbirlerini anlamak zorundadır. İnsanoğlunun yapısında var olan biyolojik, psikolojik ve sosyal yönler göz önüne alındığında karşılıklı ilişki ve anlayışın oluşturulabilmesi için sadece düşünce ve davranışların değil duyguların da dikkate alınmasını gerekmektedir. Bazı araştırmacılar insanların temel psikolojik ihtiyaçlarını araştırarak üç çeşit olduğunu iddia ederek bu ihtiyaçları yeterli ihtiyacı, özerklik ihtiyacı ve ilişkide olma ihtiyacı şeklinde sınıflandırmışlardır. Bu araştırmada da insanların yaşamı boyunca önem arz eden temel psikolojik ihtiyaçların sporcu öğrencilerde ne düzeyde olduğunu belirlemek çalışmamızın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini Adıyaman üniversitesi öğrencileri örneklemi ise Adıyaman üniversitesi besyo öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada iki bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun ilk bölümünde kişisel bilgilere yönelik 3 soru ikinci bölümde ise Deci ve Ryan (2000) tarafından geliştirilen; Kesici ve ark. (2003) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 21 madde ve 3 alt boyuttan oluşan beşli likert tipi bir ölçektir. Araştırma sonuçlarının elde edilmesi için spss programı kullanılmış ve anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Çalışma sonucunda sporcu öğrencilerin genel olarak temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeği puanlarının yüksek olduğu alt boyutlarda da en yüksek puanın ilişki ihtiyacı olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin yaş, cinsiyet ve spor branşı değişkenleri ile temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeği puanları ile yapılan analizlerde anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik İhtiyaç, Sporcu, Öğrenci

Thymbra Spicata L. Bitkisinin Antioksidan İçeriğinin Belirlenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Zafer Çambay

Öz

Lamiaceae familyasına ait olan *Thymbra spicata* L. Türkiye’de karakekik adı ile ticareti yapılan; 45-50 cm kadar boylanabilen tüylü, pembe çiçekli, çalı görünümlü çok yıllık otsu bir bitkidir. Bitkilerde bulunan antioksidan maddeler, birçok hastalığın tetikçisi olan serbest radikallere karşı vücudu koruma ve savunma görevi üstlenen yapılardır. Son yıllarda gelişmekte olan teknoloji ile birlikte serbest radikallerin vücutta fazla miktarda üretilmesine neden olmuştur. İnsanların, serbest radikallerin sebep olduğu hastalıklara yakalanmamak için fitoterapi ile antioksidan içerikli bitkilerin kullandığı bilinmektedir. Bitkinin antioksidan madde miktar tayinleri HPLC cihazı ve toplam fenolik miktarı ise spektrometre kullanılarak yapılmıştır. Yapılan analiz sonucu *Thymbra spicata* L fenolik içeriği 100 gramda 1589 mg, α -Tokoferol 23mg, β -Karoten 1,41mg, Ferulik asit 13mg ve Gallik asit miktarı ise 6,28 mg olarak tespit edilmiştir. Bu çalışmada *Thymbra spicata* L. bitkisinin insan sağlığına faydalı olabilmesi ve bilinçli olarak tüketilmesi için antioksidan içeriklerinin tespiti yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan, *Thymbra Spicata*, Hplc

Tikagrelorun Kardiyomiyositlerde Oksidatif Stres Parametreleri, Apoptoz ve Hücre Canlılığı Parametreleri Üzerine Etkileri

Dr. Öğretim Üyesi Can Ramazan Öncel - Dr. Öğretim Üyesi İshak Suat Övey

Öz

Amaç: Bu çalışmada, tikagrelorun (TKGR) kardiyomiyositlerde hidrojen peroksit (H₂O₂) oksidatif stres modeli ile indüklenen oksidatif stres parametreleri, apoptoz ve hücre canlılığı parametreleri üzerine etkisini araştırmayı planlandık. Gereç ve yöntemler: Hücreler (insan kardiyomiyosit hücre hattı-AC16) 37 °C' de kültürlendi. Hücreler 3 gruba ayrıldı. H₂O₂ grubundaki hücreler 2 saat boyunca 100 µM H₂O₂ ile inkübe edildi. TKGR+ H₂O₂ grubundaki hücreler 2 saat boyunca 100 µM H₂O₂ ile, daha sonra 48 saat boyunca 10 µM TKGR ile inkübe edildi. Kalsiyum konsantrasyonu, hücre içi Ca²⁺ göstergesi olarak UV ışığıyla uyarılabilir Fura2 asetoksimetil ester boyası ile ölçüldü. Oksidatif stres ölçümü için, hücreler (grup başına 106 hücre/ml) 25 dk boyunca 37 °C' de floresan oksidan boya olarak 20 µM DHR 123 ile inkübe edildi. APOPercentage TM analizi apoptoz tespiti ve miktar tayini için kullanıldı. Hücre canlılığı MTT (3-(4,5-dimetiltiazol-2-il)-2,5-difeniltetrazolyum bromür) analizi ile değerlendirildi. Sonuçlar: Sitozolik kalsiyum, apoptoz, hücre içi reaktif oksijen türleri (ROS) üretim seviyeleri; TKGR+ H₂O₂ grubunda H₂O₂ grubuna kıyasla daha düşük saptandı (figür 1,2,3) (p≤0.001). Hücre canlılığı sonuçları TKGR+ H₂O₂ grubunda H₂O₂ grubuna kıyasla daha yüksek saptandı (figür 4) (p≤0.001). Tartışma: Tikagrelor, P2Y₁₂ reseptörünün selektif geri dönüşümlü antagonistir. Siklopentiltriazolprimidin derivesi olan tikagrelor, klopidogrel ve prasugrelenden farklı olarak ön ilaç değildir. Tikagrelor, trombosit P2Y₁₂ reseptörünü geri dönüşümlü bir şekilde inhibe eder ve muhtemelen adenozin konsantrasyonunu arttırarak ve henüz bilinmeyen mekanizmalarla pleiotropik etkiler gösterir. P2Y₁₂ antagonistleri antiplatelet tedavi için rutin olarak kullanılır fakat bunların fonksiyonel miyokardiyal iyileşme ve miyokard infarktüsü sonrası potansiyel kardiyoprotektif etkileri tam olarak bilinmemektedir. Çalışmamızda bulduğumuz sonuçlar; tikagrelorun klopidogrelle kıyasla kanama artışı yapmadan primer (kardiyovasküler ölüm, miyokard infarktüsü ve inme) ve sekonder bileşik sonlanım noktalarını nasıl azalttığına dair mekanizmaların daha iyi anlaşılmasına yardımcı olabilir. Tikagrelor antioksidan sistemi uyararak ve hücre içi ROS konsantrasyonunu azaltarak hücreleri koruyabilir.

Anahtar Kelimeler: Tikagrelor, Kardiyomiyosit , Oksidatif Stres

Toplum Sağlığını Etkileyen Besin Kaynaklı Kirlilikler

Prof.Dr. Uğur Günsen - Arş.Gör. Ramazan Mert Atan

Öz

Dünya nüfusunun hızla artması, artan çevre kirliliği, ekonomik güçsüzlük ve eğitim yetersizliği beslenme sorunlarını derinleştirmekte ve güvenli besin teminini zorlaştırmaktadır. İnsanların gıdalarla karşı karşıya bulunduğu sorunların tümü gıda güvenesi, gıda güvenliği başlıkları altında toplanmaktadır. Güvenli gıdayı, besleyici değerini kaybetmemiş, fiziksel, kimyasal ve biyolojik tehlikeler açısından temiz ve bozulmamış gıdalar olarak tanımlanmaktadır. Gıda güvenliğini tehdit eden başlıca unsurlar fiziksel, kimyasal ve biyolojik tehlikelerdir. Besinlerin kirlenmesi üç şekilde olur. Fiziksel kirlenmeye besin olmayan yabancı maddeler, cam kırıkları, kıymık, metal parçaları, saç, tırnak, sinek vb neden olabilir. Kimyasal kirlenmeye neden olan maddeler, besinin içinde saklandığı ya da bekletildiği kaptan çözünme sonucu geçen metaller, tarım ilaçları, veteriner ilaç kalıntıları, iyi durulanmayan kaplardan geçen deterjanlar, besin ambalajında kullanılan özellikle renkli plastikler gibi uygun olmayan malzemeler, önerilen miktarların üzerinde kullanılan gıda katkı maddeleridir. Biyolojik kirlenme besinin bileşiminde doğal olarak bulunan zehirli maddeler, besinlere bulaşan ve uygun koşullarda saklanmaması ve hijyenik koşulların yeterince sağlanamaması nedeniyle hızla üreyen mikroorganizmalar (küfler, parazitler, virüsler, bakteriler) biyolojik kirlenmeye neden olan etmenlerdir. Mikroorganizmalar içerisinde besin güvenliğini tehdit eden, besinler aracılığı ile oluşan hastalıklara ve besin zehirlenmelerine en fazla yol açan etmenler bakterilerdir.

Anahtar Kelimeler: Besin Kirlilięi, Fiziksel, Kimyasal, Mikrobiyolojik Tehlikeler

Nutritional Pollutions Influencing Society Health

Abstract

The rapid increase in the world population, increased environmental pollution, economic weakness and lack of education has deepened the problems of nutrition

and make secure food supply difficult. All of the problems people face with food are gathered under food security and food safety. Safe food is defined as clean and intact foods in terms of physical, chemical and biological hazards that have not lost nutritive value. The main factors that threaten food safety are physical, chemical and biological hazards. Food contamination occurs in three ways. Non-food foreign substances, glass shards, splinters, metal parts, hair, nails, fly etc. can cause physical contamination. Materials caused chemical contamination are metals, that are stored in the food or stored in the container as a result of dissolution, pesticides, veterinary drug residues, detergents passing through well-rinsed containers, especially colored plastics used in food packaging, food additives used above the recommended amounts. Toxic substances found naturally in the composition of food and fast-growing microorganisms (molds, parasites, viruses, bacteria) due to the contamination with nutrients and storing the foods under non-suitable conditions and insufficient hygienic conditions are the factors that cause biological pollution. The most important factors that cause food safety, food-borne diseases and food poisoning in microorganisms are bacteria.

Keywords: Nutritional Pollution, Physical, Chemical, Microbiological Hazards

Transobturator Askı Ameliyatı Sonrası Tekrarlayan Stres Üriner İnkontinans İçin Sekonder Cerrahi Yaklaşım

Dr. Öğretim Üyesi Murat Topcuoğlu

Öz

AMAÇ: Transobturator askı operasyonları (TOT), tüm dünyada kullanılan kür oranı yüksek bir cerrahidir. Askı operasyonlarında % 5 ile % 20 arası başarısızlık oranları bildirilmiştir. Bu çalışmamızda ilk operasyon sonrası başarısız olan hastalarda farklı yaklaşımları karşılaştırdık. **MATERYAL-METHOD:** Başarısız TOT operasyonu geçiren 19 hasta çalışmaya dahil edildi. 9 hastaya bant kısıltma (BK), işlemi 10 hastaya tekrar operasyon (T) yapıldı. İşlemler öncesi değerlendirme fizik muayene, idrar tahlili ve idrar kültürü, üriner ultrasonografi ile yapıldı. İşlemlerden bir yıl sonra öksürük stres testi ve hastanın kendi ifadesine göre objektif ve subjektif başarı değerlendirmesi yapıldı. **BULGULAR:** İlk işlemden sonra ikinci operasyonların ortalama süresi ortalama 5.2 ay (3-11 ay) idi. Askı kısıltmasından bir yıl sonra, tam kuruluk oranı% 44,5, (4 hasta) idi ve 2 hasta düzelme bildirdi. v 3 hasta operasyondan fayda görmediğini belirtti. T grubunda ise yedi hasta tam kuruluk bildirmiştir (% 70) ve 1 hasta iyileşme göstermiş ve 2 hasta ameliyattan fayda görmediğini belirtmiştir. Öksürme ile stress testi incelemelerinde ise BK grubunda 5, T grubunda ise 8 hastada idrar kaçağı olmadığını gözlemledik. Stres test ile değerlendirilen objektif başarı oranı her iki grupta daha yüksek izlendi. **SONUÇ:**TOT prosedürlerinde görülen başarısızlık sonrası askı kısıltma ameliyatlarında başarı oranı tekrar operasyonlara göre daha az gözükmektedir. Yine de ilk operasyon sonrası başarısızlıkta ikincil cerrahi yaklaşıma karar vermek için daha geniş vaka sayılı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Stress Tip İdrar Kaçırma

Secunder Surgical Approach for Recurrent Stress Urinary Incontinence After Transobturator Tape Sling

Abstract

OBJECTIVE: Transobturator tape (TOT), is a worldwide used technique with high cure rates. 5% to 20% surgical failure after sling procedures were reported. We compared the different surgical approaches in patients with failure after first surgery. **MATERIAL-METHODS:** Nineteen patients were involved to our study after failure of TOT. Tape shortening (TS) was performed for 9 patients and reoperation (RT) for 10 patients. Evaluation before the procedures included physical examination, urinalysis and urine culture urinary ultrasonography. Success of procedures were evaluated at one year after surgery. One year after procedures we investigated continence status with cough stress test and according to patient self report. **RESULTS:.** The mean period of second procedures was 5.2 months (range, 3-11 months) after the first procedure. One year after TOT shortening, complete dry rate was %44.5,(4 patients) and 2 patients showed improvement, and 3 patient reported failure according to patient self reports. In RT group 7 patients have reported complete dryness (%70) and 1 patient showed improvement and 2 patients reported failure after the 1-year of reoperation. We examined no leakage for 5 patients in stress test for group TS and 8 patients for group RT. Objective cure rates were higher for both groups. **CONCLUSION:** Success rates for tape shortening procedure seems lower than re-operation of TOT procedure. However, further studies with large number of cases are needed for to decide surgical approach after failure of first operation.

Keywords: Stress Incontinence

Türkiye’de Yamaç Paraşütü Sporunun Tarihsel Gelişimi

Dr. Öğretim Üyesi Yasemin Karademir

Öz

ÖZET Yamaç paraşütü Türkiye’de hem turizm açısından hem de sporcu yetişmesi açısından önemli bir havacılık faaliyeti olarak görülmektedir. Türkiye coğrafi yapısı itibariyle yamaç paraşütü sporunun yapılması ve yaygınlaştırılması noktasında birçok ülkeden daha önemli bir konumdadır. Mevcut koşullarda birçok spor dalının ülkemizde yapılması ve sürdürülmesinin Cumhuriyet dönemiyle birlikte temellerini atan Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün, Türk gençlerini hava sporlarına yönlendirdiği gerçeği de göz ardı edilmemelidir. Gençlere havacılığın sevdirmesi amacıyla 1925 yılında kurulan Türk Tayyare Cemiyeti’nin (Türk Hava Kurumu) çalışmalarıyla sportif havacılığın önü açılmıştır. Bu çalışmada, Türkiye’de yamaç paraşütü sporunun tarihsel gelişimi ve kurumsallaşması süreci incelenmiştir. Bu bağlamda çalışmanın, yamaç paraşütü sporunun ve sporcularının gelişimine katkı sağlayacak birçok çalışmaya kaynaklık etmesi hususunda önemli olduğu düşünülmektedir.

58

Anahtar Kelimeler: Spor, Sportif Havacılık, Yamaç Paraşütü

Historical Development of Paragliding in Turkey

Abstract

Keywords: Sports, Sporty Aviation, Paragliding

Türkiye’de Yaşlı Bireylerde Düşme

**Deniz Akkaya - N. Tuğba Bahar - Öğr.Gör. Faruk Ay - Dr. Öğretim Üyesi
Ziynet Çınar - Doç.Dr. Gülüşan Özgün Başıbüyük**

Öz

Artmakta olan yaşlı nüfus, günlük yaşam aktiviteleri boyunca birçok risk altındadır. Bu risklerden biri düşmedir. Yaşla birlikte artış gösteren düşme, yaşlılarda yüksek oranda mortalite ve morbiditeye neden olan sağlık sorunudur. Düşmeler bireyleri fizyolojik ve psikolojik olarak negatif yönde etkilemektedir. Düşme sebepleri, içsel ve dışsal faktörlerden kaynaklanmaktadır. TÜBİTAK 115M548 No’lu “Anadolu Yaşlılarının Antropometrik Boyutları” adlı 1001 Projemiz kapsamında; her iki cinsiyet ve üç yaş grubundan (64-74, 75-84, 85+) yedi bölge, 26 ilde toplam 2721 bireyden 54 antropometrik ölçüm Anthropometric Standardization Reference Manual (ASRM) ve International Biological Programme (IBP)’nin önerdiği metodlar doğrultusunda alınmış ve yanı sıra demografik bilgileri ile düşme ve hastalık ile ilgili veriler toplanmıştır. Elde edilen bilgiler veri tabanına aktarılarak, SPSS 22.00 programında değerlendirilerek Türkiye yaşlılarına ait antropometrik referans değerler ile demografik bilgiler için veri bankası oluşturulmuştur. Araştırmanın sonucunda; düşme korkusu ile bireylerin yaşları, yaşadıkları bölgeler ve cinsiyet arasında ilişki vardır. Yaş ilerledikçe kadınlarda düşme korkusunda artış görülmüştür. Bölgelere göre dağılımlara bakıldığında düşme korkusu en çok Karadeniz Bölgesi’nde saptanmıştır. Düşme oranlarının en fazla olduğu bölgeler Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu’dur. Yaş ve yaralanmalar arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Yaşla yaralanma oranları artış göstermiştir. Düşme sonucu yaralanmalarda kadınların daha fazla yaralandığı ve kırıklarının olduğu saptanmıştır. Düşmenin gerçekleştiği yer ile cinsiyet ve yaş faktörleri arasındaki ilişki incelenmiştir. 85 üstü yaş grubundaki katılımcılar daha çok konut içinde, 65-74 ve 75-84 yaş grubundaki bireyler daha çok çevrede düşmüştür. Kadınlarda konut içinde, erkeklerde çevrede düşmeler daha fazla görülmüştür. Sonuç olarak hızla artan yaşlı nüfusa sahip bir ülke olarak, yaşlılık döneminde risk oluşturan durumların ortadan kaldırıldığı iç ve dış mekan düzenlemelerin acilen yapılmasını önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Düşme, Düşme Korkusu, Yaşlı, Yaralanma ve Kırık

Yoğun Bakımda Yatan Hastalara Bakım Veren Hemşirelerin Ruhsal Durumları: İnceleme

Eda Turna

Öz

YOĞUN BAKIMDA YATAN HASTALARA BAKIM VEREN HEMŞİRELERİN RUHSAL DURUMLARI: İNCELEME Eda TURNA, Dr. Birgül ÖZKAN Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ÖZET Bu çalışma, yoğun bakımda çalışan hastalara bakım veren hemşirelerin karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ve bu sorunlarla ilişkili ruhsal durumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Yoğun bakımlarda hasta bakımı veren hemşirelerin yaşadığı problemler kapsamında; fazla iş yükü, ölümle sık karşılaşmak, vardiyalı çalışmak, fiziksel koşullar, kritik hastalara bakım vermek ve bu öğelere bağlı ruhsal durum değerlendirmesi açısından incelenmektedir. Yoğun bakımlar, sağlık ekibinin vazgeçilmez elemanı olan hemşireler için, diğer çalışma alanlarından oldukça farklıdır. Yoğun bakım ünitelerinde tedavi gören hastaların fiziksel ve ruhsal durumlarında hızlı değişiklikler ortaya çıkmaktadır. Bu hastalarla ilgilendiği için yoğun bakım hemşiresinin çalışması karmaşık ve önceden belirlenemez durumdadır. Dolayısıyla yoğun bakım ünitesi her an acil hasta kabulü ve acil tedavi ve bakım girişimlerine hazır olması gereken çalışanlar için oldukça stresli bir ortamdır. Bu sorunlar yoğun bakım birimlerinde çalışan sağlık görevlilerinin baş etmede zorlanmaları ve uyum güçlükleri yaşamalarına neden olabilmektedir. Bu çalışma alan yazınına katkıda bulunmak için hemşirelerin ruhsal durumunu incelemek amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım, Yoğun Bakım Hemşireliği, Ruh Sağlığı, Hemşirelerin Çalışma Koşulları

Nursing Situation of Nurses Treating Intensive Care Patients: Review

Abstract

This study was carried out to determine the problems encountered by nurses who

give care to the patients working in intensive care unit and to examine their mental status related to these problems. Within the scope of the problems experienced by nurses who provide patient care in intensive care units; overwork is examined in terms of frequent encounter with death, shift work, physical conditions, giving care to critical patients and evaluating mental state related to these elements. Intensive care units are quite different from other fields of study for nurses who are indispensable elements of the health care team. Rapid changes occur in physical and mental conditions of patients treated in intensive care units. The intensive care nurse's work is complex and unpredictable, as they are interested in these patients. Therefore, the intensive care unit is a very stressful environment for employees who should be ready for urgent patient acceptance and emergency treatment and care interventions at any time. These problems may cause health workers working in the intensive care units to have difficulty in coping and difficulties. This study was conducted to examine the mental status of nurses to contribute to the literature.

Keywords: Intensive Care, Intensive Care Nursing, Mental Health, Working Conditions of Nurses

Üriner Sistem Kaynaklı Escherichia Coli Suşlarının Antibiyotik Dirençlilikleri ve Genişlemiş Spektrumlu Beta Laktamaz Üretimlerinin Araştırılması

Yusuf DURAK - Mohammed TAWFIQ - Erdoğan GÜNEŞ - Ahmet UYSAL

Öz

Bu çalışmada, idrar yolu enfeksiyonlarından izole ve identifiye edilen E.coli bakterisi suşlarının kullanılan antibiyotiklere karşı dirençlilikleri ve Genişlemiş Spektrumlu Beta-Laktamaz (GSBL) enzim üretimlerinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmada, Konya ve Kerkük (Irak)'teki çeşitli hastane ve sağlık merkezlerinde, üriner sistem kaynaklı materyallerden izole ve identifiye edilen toplam 100 Escherichia coli suşu incelenmiştir. Escherichia coli suşlarının 15 farklı antibiyotiğe karşı dirençlilikleri ve bu suşlardaki GSBL üretiminin belirlenmesi amacı ile Clinical and Laboratory Standards Institute (CLSI) tarafından önerilen disk difüzyon ve çift disk sinerji yöntemleri uygulanmıştır. Suşların % 51'i GSBL negatif, % 49'u ise GSBL pozitif olarak saptanmıştır. Konya'dan toplanan suşların (n=55) GSBL pozitif oranı % 34.5, negatif oranı ise % 65.4 olarak tespit edilirken, Kerkük'ten toplanan suşların (n=45) GSBL pozitif oranı % 66.6, negatif oranı ise % 33.3 olarak belirlenmiştir. Bu suşların, meropenem'e % 100, amikacin'e % 99, nitrofurantoin'e % 98, chloramphenicol'e % 91 oranlarında duyarlı oldukları gözlenmiştir. Ofloksasin'e %73, Nalidixic acid'e % 49, cefotaxim'e % 49, Trimethoprim/Sulfametoxazole ve ceftriaxon'e % 48 oranında dirençli oldukları belirlenmiştir. İncelenen suşların hiçbirinde Meropenem'e karşı direnç tespit edilememiştir. Üriner sistem enfeksiyonlarının tedavisinde, kültür ve antibiyogram testleri birlikte, GSBL (+) ve (-) özelliklerinin belirlenmesi, antibiyotiklerle yapılacak tedavinin başarı oranını artıracığı, idrar yolları enfeksiyonlarının tedavisinde ise meropenem'in alternatif olabileceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Antibiyotik duyarlılık, Disk difüzyon, Escherichia coli, GSBL